

ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Veljavni Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18 in 66/19; v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2), ki se uporablja od 1. januarja 2007, je bil sprejet v okviru davčne reforme 2006. Cilj davčne reforme je bil zagotoviti obdavčitev, ki bo davčnim zavezancem omogočala pregledno in konkurenčno davčno okolje za poslovanje. Zasledovanje navedenih ciljev pomeni tudi, da ima davčni sistem čim manj izjem in ne povzroča dodanih administrativnih bremen. V ZDDPO-2 so bile že takrat zaradi harmonizacije s pravom Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ki pa je na področju neposrednega obdavčenja po obsegu manjša kot na področju posrednih davkov, prenesene tri temeljne direktive EU s področja obdavčitve dohodkov pravnih oseb. Te direktive so direktiva o skupnem sistemu obdavčitve za združitve, delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic, direktiva o skupnem sistemu obdavčitve matičnih družb in odvisnih družb iz različnih držav članic ter direktiva o skupnem sistemu obdavčevanja plačil obresti ter licenčnin med povezanimi družbami iz različnih držav članic. V letih 2018 in 2019 je bila v ZDDPO-2 delno prenesena tudi Direktiva Sveta (EU) 2016/1164 z dne 12. julija 2016 o določitvi pravil proti praksam izogibanja davkom, ki neposredno vplivajo na delovanje notranjega trga (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2016/1164/EU), in njene spremembe iz leta 2017, ki v glavnem določajo davčno obravnavo hibridnih oseb in instrumentov.

Na področju podjetniškega obdavčevanja je v zadnjem času zelo aktualno delo v okviru EU in Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: OECD) za oblikovanje rešitev za izzive obdavčitve digitalne ekonomije. V tem okviru se v dveh stebrih proučujeta enotni način obdavčitve določenih dohodkov brez fizične prisotnosti zavezanca in minimalna obdavčitev večnacionalnih družb. Ta proces še poteka, podaljšal se je tudi zaradi krize zaradi COVID-19. Dogovor o rešitvi na mednarodni ravni se predvideva sredi leta 2021. Še pred tem sta obe navedeni asociaciji delali in tudi dosegli dogovore o rešitvah težav zmanjševanja davčne osnove in prenašanja dobička s strani večnacionalnih družb. Večnacionalne družbe so se, tudi z agresivnim davčnim načrtovanjem, izogibale plačevanju davka v državah z višjimi davčnimi stopnjami z ustanavljanjem odvisnih družb ali poslovnih enot v jurisdikcijah z nižjo davčno stopnjo, vključno nično, ali v jurisdikcijah z ugodnimi in škodljivimi davčnimi režimi. V letu 2013 je OECD za obravnavo teh primerov dal pobudo, znano kot projekt o zmanjševanju davčne osnove in prenašanju dobička (v nadaljnjem besedilu: BEPS, angl. *Base Erosion and Profit Shifting*). V letu 2015 je bilo v okviru OECD in G20 sprejetih 15 ukrepov, ki pomenijo nov davčni režim. Vsi ukrepi, nekatere je v svoje zakonodajne akte povzela tudi EU, v nadaljevanju pa so jih v svojo nacionalno zakonodajo prenesle tudi države članice EU, so imeli za temeljni cilj pravično in pošteno

obdavčitev. Pred ukrepi BEPS so nekatere države davčno obravnavo dohodkov zaradi zaščite svoje davčne osnove oziroma davčnih prihodkov vezale na to, kam so dohodki plačani ali od kod so prejeti oziroma kako so dohodki obdavčeni v državi vira ali v državi rezidentstva prejemnika dohodka. Nekatere države so za ta namen oblikovale sezname kritičnih držav, poznane tudi kot tako imenovane črne, sive ali bele liste. OECD je leta 1998 ustanovila forum za škodljive davčne prakse, ki od takrat vodi preglede preferenčnih režimov s ciljem ugotovljati, ali je konkretni režim v neki državi ali jurisdikciji škodljiv za davčne osnove drugih držav. Bistvo tega dela je ocenjevanje preferenčnih režimov, pregled in spremljanje preglednosti, vključno z izmenjavo informacij, ter pregled vsebinskih pogojev glede dejavnosti v jurisdikcijah brez nominalnega davka ali z zgolj nominalnim davkom zaradi zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev. V tej smeri, celo nadgrajeno, se je odzvala tudi EU. Svet za ekonomske in finančne zadeve (v nadaljnjem besedilu: ECOFIN) je 5. decembra 2017 sprejel Sklepe Sveta o seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, oziroma, konkretnije, potrdil je navedeni seznam in priporočila za zadevne jurisdikcije o ukrepih, ki jih morajo sprejeti, da bi bile umaknjene s seznama. Izrazil je tudi zadovoljstvo, da so druge jurisdikcije sprejele pomembne zaveze na visoki politični ravni. Na podlagi sklepov sveta ECOFIN skupina za kodeks ravnanja (podjetniško obdavčevanje) (v nadaljnjem besedilu: skupina za kodeks) ob pomoči Evropske komisije vodi razprave z jurisdikcijami, uvrščenimi na seznam, da bi se dogovorili o ukrepih, ki se od njih pričakujejo, in spremljanju teh ukrepov, če želijo, da se s seznama umaknejo. Skupina za kodeks na podlagi morebitnih novih sprejetih zavez in izvajanja teh zavez priporoči posodobitev seznama jurisdikcij, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene. Sklep o spremembi seznama sprejme svet na podlagi pomembnih dejstev, ki mu jih da na voljo skupina za kodeks. Kriteriji za uvrščanje na seznam so preglednost (transparentnost), pravična obdavčitev in ukrepi za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička. Seznam EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, pomaga oziroma omogoča državam članicam EU strožje obravnavati države, ki spodbujajo zlorabe davčnih pravil in praks. Cilj seznama ni poimensko izpostavljati države in jih sramotiti, temveč spodbuditi pozitivne spremembe s sodelovanjem. Seznam jurisdikcij namreč temelji na stalnem in dinamičnem procesu, ki:

- določa merila v skladu z mednarodnimi davčnimi standardi,
- države podvrže pregledom glede na ta merila,
- sodeluje z državami, ki tega ne izpolnjujejo,
- črta države s seznama, potem ko se zavežejo, da bodo izpolnile merila, ali ukrepajo,
- spremlja razvoj s ciljem, da se zagotavlja, da jurisdikcije ne bodo zaostajale za reformami.

Jurisdikcije, ki še niso v skladu z vsemi mednarodnimi davčnimi standardi, vendar so se zavezale k reformam, so vključene v priložo II seznama. Ko jurisdikcija izpolni vse svoje obveznosti, se črta iz priloge.

Davčna pravila v zvezi z določanjem davčne osnove v načelu sledijo računovodskim pravilom, davčna osnova je široka z malo izjemami. Odstop od določanja prihodkov in odhodkov po računovodskih pravilih je narejen izjemoma, če je nujno za zasledovanje davčnih ciljev (primeroma nepriznavanje določenih odhodkov). Davčna osnova se zmanjšuje tudi zaradi uveljavljanja davčnih olajšav in dopuščanja prenosa izgube v prihodnja obdobja. Splošna nominalna stopnja obdavčitve je 19 %. Stopnja obdavčitve dohodkov na viru je 15 %.

1.2 Veljavni sistem obdavčitve dohodkov pravnih oseb v Sloveniji pozna seznam držav. V veljavnem ZDDPO-2 je določena podlaga za objavo držav na tem seznamu, in sicer držav, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5 %, pri čemer to niso države članice EU. V ZDDPO-2 je določeno tudi nekaj ukrepov, ki se vežejo na predmetni seznam. Primerjalno se v davčnem pravu tovrstni ukrepi označujejo kot obrambni ukrepi. Takšen ukrep je v ZDDPO-2 na primer ukrep izvzema dividend pri njihovem prejemu, ki je med drugim dopusten in pogojevan s tem, da izplačevalec ni rezident države, v primeru poslovne enote pa ta ni v državi, v kateri je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja

obdavčitve dobička družb nižja od 12,5 % in je država objavljena na seznamu. Cilj opisanega ukrepa je preprečiti neobdavčitev dividend pri prejemniku, kar je z vidika odprave ekonomskega dvojnega obdavčenja utemeljeno, če osnovni dobiček pri izplačevalcu, iz katerega so bile plačane dividende, ni bil obdavčen ali ni bil zadostno obdavčen. S takšnim ukrepom se prepreči dvojna neobdavčitev. Naslednji primer so odhodki obresti od posojil, prejetih od oseb, ki imajo sedež, kraj dejanskega delovanja posloводства ali prebivališče v državah, razen držav članic EU, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5 % in so objavljene na seznamu, ki se po ZDDPO-2 zaradi tega obravnavajo kot davčno nepriznani odhodki, drugače kot drugi odhodki za obresti, ki so praviloma davčno priznani odhodek. Tudi pri plačilih za storitve, ki praviloma niso obremenjena z davčnim odtegljajem na viru, se v primeru, da gre za storitve svetovanja, trženja, raziskav tržišča, kadrovanja, administriranja, informacijske storitve ter pravne storitve, če so plačila opravljena osebam, ki imajo sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства v državah, razen držav članic EU, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5 % in so objavljene na seznamu, davek izračuna, odtegne in plača. Nasprotno pa davka na viru od plačil obresti, kljub splošni oprostitvi za obresti, ki jih plačajo banke, niso oproščene obresti, ki jih plačujejo banke in so plačane osebam, ki imajo sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства ali prebivališče v državah, razen držav članic EU, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5 % in so objavljene na seznamu. Seznam držav, pri čemer to niso države članice EU, objavljata Ministrstvo za finance in Finančna uprava Republike Slovenije na svojih spletnih straneh. Trenutni seznam predmetnih držav se v preteklosti ni bistveno spreminjal, velja že dlje časa, stalnost je pretežno zagotavljala tudi večjo pravno varnost za zavezance. Stopnja 12,5 % je bila že na začetku določena z vidika še zadostnega obdavčenja, pa tudi glede na takratno splošno nominalno obdavčitev za davek od dohodkov pravnih oseb. Napredek pri standardih mednarodnega obdavčenja terja njegovo spremembo ali nadgraditev. Določbe ZDDPO-2, ki pogojujejo pravice in obveznosti zavezancev glede na sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства v državah s seznama, učinkujejo z naslednjim dnem od dneva objave države na seznamu.

Če gre za plačilo storitev svetovanja, trženja, raziskav tržišča, kadrovanja, administriranja, informacijske storitve in pravne storitve, se davek na viru odtegne, če so plačila opravljena osebam, ki imajo sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства v državah zunaj EU, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5 % in so objavljene na seznamu. Iz podatkov Finančne uprave Republike Slovenije je razvidno, da je bil v tem primeru, ko gre za plačila storitev v države s seznama, znesek tega davčnega odtegljaja za leto 2019 24.356 EUR, 2/3 tega zneska pa se nanašata na izplačila v dve majhni otoški državi.

1.3 Svet EU je 5. decembra 2019 potrdil Smernice o obrambnih ukrepih na davčnem področju. Namen Smernic o obrambnih ukrepih na davčnem področju (v nadaljnjem besedilu: smernice) je uskladitev davčnih obrambnih ukrepov držav članic EU s ciljem njihovega izvajanja v skladu z EU in nacionalnimi pravnimi sistemi. Obrambni ukrepi so povezani s seznamom EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene. Seznam in povezano obrambni ukrepi pošiljajo močno sporočilo tem jurisdikcijam in spodbujajo pozitivne spremembe z vidika skladnosti z merili kodeksa ravnanja na področju podjetniškega obdavčevanja in z drugimi mednarodnimi standardi obdavčenja. Pomembno je, da vse države članice EU zagotovijo učinkovito zaščito za boj proti izogibanju in zlorabam. Poleg vsaj enega upravnega ukrepa na davčnem področju, ki ga države članice morajo imeti uvedenega, smernice določajo dodatne materialne ukrepe. Obrambni ukrepi ne zagotavljajo dosege navedenih ciljev, če so za vse države enaki, zato so obrambni ukrepi, vključeni oziroma priporočeni v smernicah, posebni ukrepi, ki se razlikujejo od splošne prakse in splošnih ukrepov v posamezni državi članici EU. V smernicah so določeni štiri ukrepi, to so nepriznavanje stroškov, strožje vključevanje dohodkov nadzorovane tuje družbe, strožja določila za davčni odtegljaj in nepriznavanje ali omejevanje izvemanja dividend iz davčne osnove prejemnika. Nekateri obrambni ukrepi, ki se vežejo na seznam EU jurisdikcij, ki niso pripravljene

sodelovati v davčne namene, na davčnem področju so se uveljavili tudi na nedavčnih področjih, na primer na področju financ in investicij.

1.4 Z novelo ZDDPO-2R so bile v ZDDPO-2 skoraj v celoti prenesene določbe Direktive 2016/1164/EU, ki določajo pravila za nevtralizacijo hibridnih neskladij. V pravilu se navedene določbe uporabijo le, če se v primeru, ki vključuje davčnega zavezanca, pojavi neskladje.

Z navedeno novelo pa v ZDDPO-2 ni bil prenesen 9.a člen Direktive 2016/1164/EU, ki določa obravnavo oziroma odziv pri obratnem hibridnem neskladju in ga je treba prenesti do 31. decembra 2021 z veljavnostjo od 1. januarja 2022 dalje. Obratno hibridno neskladje se v pravilu označuje kot položaj, ko je oseba davčno transparentna po davčni zakonodaji države, v kateri je oblikovana, organizirana ali kakor koli drugače ustanovljena, ni pa davčno transparentna po davčni zakonodaji jurisdikcije vlagatelja oziroma vlagateljev v to osebo. Direktiva v 9.a členu določa, da če je eden ali več povezanih nerezidenčnih subjektov, ki so skupaj neposredno ali posredno udeleženi v najmanj 50 odstotkih glasovalnih pravic, kapitalskih deležev ali pravic do deleža dobička v hibridnem subjektu, ki ima sedež ali je ustanovljen v državi članici, v jurisdikciji ali jurisdikcijah, ki hibridni subjekt obravnavajo kot davčnega zavezanca, se šteje, da je hibridni subjekt rezident te države članice, njegovi dohodki pa se obdavčijo, kolikor ta dohodek ni sicer obdavčen v skladu z zakoni države članice ali katere koli druge jurisdikcije. Opisana ureditev se ne uporablja za kolektivni naložbeni nosilec. V navedenem členu navedene direktive je izrecno določeno, da za namene obratnih hibridnih neskladij kolektivni naložbeni nosilec pomeni naložbeni sklad ali nosilca, ki ima široko lastništvo in diverzificiran portfelj vrednostnih papirjev ter za katerega v državi, v kateri je ustanovljen, velja ureditev za zaščito vlagateljev.

1.5 V Republiki Sloveniji so v okviru obdavčitve dohodkov pravnih oseb določene tudi davčne olajšave, ki znižujejo davčno osnovo. Določanje ali odpravljanje davčnih olajšav je (občutljivo) politično in strokovno vprašanje. Davčne olajšave so v sistemu davka od dohodkov pravnih oseb določene kot podporni ukrepi drugim politikam v Sloveniji. Veljavne olajšave v ZDDPO-2 se lahko označijo kot olajšave z vsebino, to je, da se navezujejo na aktivnost, na zaposlene, na sredstva, na dejavnost raziskav in razvoja. V sistemu ZDDPO-2 so bile davčne olajšave zgodovinsko deležne več sprememb in različnih pristopov. Nekatere od veljavnih olajšav v sistemu imajo dolgo tradicijo, kot npr. olajšava za donacije.

Po podatkih Finančne uprave RS je bilo v letu 2019 oddanih 106.143 obračunov davka od dohodkov pravnih oseb. Skupna davčna obveznost vseh zavezancev je znašala 907 mio EUR. Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave je v letu 2019 uveljavilo 37.764 zavezancev v skupni višini 1.950 mio EUR. Največji delež v celotnih olajšavah je s približno 45 % predstavljala olajšava za investiranje, ki jo je uveljavljalo 23.476 zavezancev. Preko pokrivanja izgub je 15.598 zavezancev zmanjšalo davčno osnovo za 563 mio EUR, z olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj pa je 558 zavezancev zmanjšalo davčno osnovo za 253 mio EUR.

Povprečna efektivna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2019 je znašala 13,5 %. V zadnjih 15 letih je bila najvišje povprečna efektivna davčna stopnja leta 2008 – 18,4 %, najnižja pa leta 2014 – 11,3 %. Najvišjo povprečno efektivno davčno stopnjo za leto 2019 je imelo SKD področje trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil, in sicer 16,3 %, sledile pa so strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, kjer je povprečna efektivna davčna stopnja znašala 14,9 %. Najnižjo povprečno efektivno davčno stopnjo so izkazali zavezanci, ki so opravljali dejavnost oskrbe z vodo ter ravnanja z odplakami, pri njih je znašala le 10,3 %.

1.6 Pri določanju okvira davčnega sistema je potrebno poleg mednarodnih davčnih standardov upoštevati širše gospodarske kot tudi družbene izzive, s katerimi se ta generacija srečuje. Ti izzivi se nanašajo na spopad s podnebnimi in okoljskimi spremembami ter tudi na okrevanje in obnovo gospodarstva po pandemiji COVID-19. Dejavniki podnebnih sprememb in izgube biotske

raznovrstnosti so globalni in presegajo nacionalne meje. Gre za kompleksne izzive, ki so medsebojno povezani, posegajo na več področij in zahtevajo sodelovanje med državami in resorji.

Ti izzivi zahtevajo spremembo zavedanja in sposobnost preobrazbe gospodarstva in družbe na pot večje trajnosti. Naslovitev navedenih izzivov bo zahtevalo obsežne naložbe in okrepljena prizadevanja, da se zasebni kapital usmeri v podnebne in okoljske ukrepe in preneha spodbujati oziroma omeji izvajanje netrajnostnih praks s strani gospodarskih oseb.

Na ravni EU je Evropska komisija izdala Sporočilo – Evropski zeleni dogovor, iz katerega izhaja, da je za uresničitev evropskega zelenega dogovora potreben ponoven preudarek o politikah za oskrbo celotnega gospodarstva s čisto energijo, industrijo, proizvodnjo in potrošnjo, infrastrukturo velikega obsega, promet, prehrano in kmetijstvo, gradbeništvo, obdavčenje in socialne ugodnosti. Izpolnitev zastavljenih ciljev zahteva nujno povečanje vrednosti, ki se pripisuje zaščiti in obnovi naravnih ekosistemov, trajnostni rabi virov in izboljšanju zdravja ljudi. Tu so še posebej potrebne spremembe, ki bodo povzročile preobrazbo, ki bo gospodarstvu, družbi in naravnemu okolju EU potencialno najbolj koristila. EU bi morala prav tako spodbujati potrebno digitalno preobrazbo in orodja ter vanje vlagati, saj so ti bistveni za omogočanje sprememb.

Ker so vsa ta področja ukrepanja med seboj tesno povezana in se vzajemno krepijo, je potrebno skrbno pretehtati morebitne kompromise med gospodarskimi, okoljskimi in družbenimi cilji, pri tem pa je potrebno uporabiti vse spodbujevalne ukrepe, ki jih ima politika na voljo, vključno s fiskalno politiko, da se doseže usklajeno delovanje, katerega cilj je trajnostno, digitalno in zeleno okrevanje po pandemiji COVID-19. Do sedaj sprejeti ukrepi na davčnem področju so bili namreč namenjeni zmanjševanju škodljivih posledic na gospodarstvo zaradi obvladovanja situacije ob nastanku pandemije COVID-19.

1.7 Med predlogi so vključene nekatere rešitve, ki sledijo ugotovitvam in predlogom Delovne skupine za pripravo ukrepov na področju davka od dohodkov pravnih oseb. Delovna skupina je delovala v okviru Sveta za nadgradnjo davčnega sistema, ki jo je v decembru 2020 ustanovil minister za finance. V okviru te skupine je bilo proučeno in ovrednoteno stanje na področju davka od dohodkov pravnih oseb ter podani predlogi vsebin za izboljšavo sistema obdavčitve dohodkov pravnih oseb.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je prek dohodkovnega obdavčenja pravnih oseb zagotoviti strožjo davčno obravnavo držav, ki spodbujajo škodljive davčne prakse oziroma niso pripravljene sodelovati v davčne namene, vendar ne na način poimenovanja in sramotenja držav, ampak s spodbujanjem pozitivnih sprememb s trajnim in dinamičnim delovanjem. Cilj je tudi pregledno in pravično obdavčenje, vključno z reševanjem zunanjih izzivov, ki vplivajo na davčne osnove držav članic EU, upošteva globalno naravo davčne konkurence in agresivno davčno načrtovanje.

Cilj predloga zakona je tudi prilagoditev davčnih obravnav tako, da ne prihaja do neobdavčenja.

Cilj predloga zakona je spodbujanje gospodarskega okrevanja po pandemiji COVID-19 na način, da se z določenimi fiskalnimi ukrepi, kot podpornimi ukrepi drugim politikam, naslavlja širše družbene cilje te generacije, vezane na soočenje s podnebnimi in okoljskimi spremembami, ki zahtevajo implementacijo praks, ki vodijo k trajnostnim, zelenim in digitalnim rešitvam, ki bodo administrativno enostavne z vidika implementacije in ne bodo povzročale zavezancem dodatnih administrativnih bremen.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od temeljnih načel, na katerih temelji ZDDPO-2. Načeli pravičnosti in učinkovitega obdavčenja se upoštevata tako, da se zagotavljajo vsi vzvodi za obdavčitev, tudi pri poslovanju z jurisdikcijami, ki spodbujajo škodljive davčne prakse oziroma ne sodelujejo v davčne namene, hkrati pa se na ravni EU krepijo načelo dobrega davčnega upravljanja na svetovni ravni in zunanje davčne strategije. Upošteva se načelo enkratne obdavčitve.

Poleg navedenih načel predlog zakona sledi še načelu davčne preglednosti in načelu davčne določnosti.

2.3 Poglavitne rešitve

2.3.1 Predlog zakona ne posega vsebinsko v tako imenovane davčne obrambne ukrepe, ki so že določeni v ZDDPO-2 in katerih obravnava je vezana na seznam držav, ki ga objavljata Finančna uprava Republike Slovenije in Ministrstvo za finance, na njem pa so države s splošno povprečno nominalno davčno stopnjo, nižjo od 12,5 %, pri čemer posamezno državo na seznam uvrsti minister za finance. Predlog zakona nadgrajuje podlago za določitev seznama držav oziroma določa drugačen, nadgrajeni način za navezovanje obrambnih ukrepov na jurisdikcije, ki z vidika poštene in pravične obdavčitve pomenijo tveganje za zlorabe. Zato bo treba dopolniti podlage za navezavo na seznam. Bistveno merilo, po katerem so se države uvrstile na zdaj veljavni seznam, je splošna nominalna povprečna davčna stopnja v tretji državi. Med izvajanjem določb, vezanih na seznam, so se pokazale materialne in konkretne izvedbene vrzeli tega načina, dodatno se je dosegel napredek pri mednarodnih davčnih standardih. Na področju mednarodnega podjetniškega obdavčenja je pomen v teoriji in praksi pridobivala dejanska oziroma učinkovita obdavčitev dohodkov. Primeroma je namreč v določeni jurisdikciji lahko splošna nominalna davčna stopnja ustrezno visoka, dejanska oziroma učinkovita obdavčitev pa je zaradi priznanih ugodnosti, ki so splošne ali posebne, in morebitnih oprostitev prenizka ali je ni. Prepoznati pa je treba, da je težko doseči strinjanje davčno suverenih držav in jurisdikcij, kaj je še zadostno učinkovito obdavčenje. Trenutni skupni način delovanja EU na tem področju, ki s seznamom EU in merili, ki ga določajo, upošteva zastavljene cilje in načela preglednosti, pravičnega obdavčenja in boja proti zmanjševanju davčne osnove in prenosu dobička, je ustrezen.

Vendar, upoštevaje že navedeno trenutno dogajanje pri oblikovanju dopolnjenega in v določeni meri novega mednarodnega davčnega okvira in standardov o minimalnem obdavčenju in dogovarjanju o njih, je zaradi negotovosti glede končnega izida in posameznih elementov potrebna določena skrbnost pri določanju novih podlag in ohranjanju poznanega veljavnega davčnega sistema.

Posledično bo v ZDDPO-2 ohranjena podlaga za določitev nacionalnega seznama držav, ki velja zdaj, pri tem pa na seznamu lahko ne bo nobene države, dodatno pa bo določeno, da se že določeni materialni obrambni ukrepi, ki se vežejo na seznam držav, po predlogu vežejo tudi na seznam EU. S tem se Slovenija kot država članica EU in kot samostojna davčna jurisdikcija pridruži procesu dobrega davčnega upravljanja kot dela davčne strategije EU do tretjih držav. Jurisdikcije se z namenom uvrščanja na seznam EU ocenjujejo glede na tri ključna merila: davčno preglednost, pravično obdavčitev in izvajanje minimalnih standardov OECD za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmeritev dobička, ki so še dodatno razdelana. Navedena merila se lahko spreminjajo in dopolnjujejo, in pričakovati je, da se bodo. Seznam EU se je večkrat posodobil, zadnjič oktobra 2020, od leta 2020 se posodablja največ dvakrat letno. Predlog zakona se bo na seznam EU neposredno skliceval. To pomeni, da bodo tako subsumirani tudi merila in celotni pravni okvir, ki so pomembni za določanje vsakokratnega seznama EU. Tako bo izpolnjena zahteva po pravni varnosti pri zakonodajnem urejanju na davčnem področju. Sklicevanje na navedeni seznam EU je za druge namene že določeno v Zakonu o zagotovitvi dodatne likvidnosti

gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 61/20). Navedeni zakon določa ukrep zagotovitve dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19, navezava na seznam EU z jurisdikcijami, ki ne sodelujejo v davčne namene je določena v 5. členu zakona, ki določa pogoje v zvezi s kreditnimi pogodbami in kreditorejmalci. Poroštvono obveznost po navedenem zakonu prevzema Republika Slovenija pod nekaterimi pogoji, med drugim tudi v primeru, da gre za kreditorejmalca, ki ne posluje in ni registriran v državi s seznama EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, ter nima lastnika iz takšne države.

Predlog zakona bi lahko določil tudi razširjeno pravno podlago za strožjo obravnavo jurisdikcij, in sicer tako, da bi razširil merila s ciljem upoštevanja denimo dejanskih dejstev in okoliščin v posamezni jurisdikciji, reciprocitete in da bi dopustil določeno mero diskrecije. Vendar je sklicevanje na seznam EU primerno, zlasti upošteva celoten okvir in njegov namen.

Proučena je bila tudi variantna rešitev, da bi se za vse obrambne ukrepe v ZDDPO-2, ki so bili do zdaj vezani na nacionalni seznam držav, določilo merilo zadostne minimalne obdavčitve, s čimer bi presegli delne pomanjkljivosti, ki jih prinaša veljavna vezava na nominalno stopnjo kot merilo za ustrezno obdavčitev. Pristop minimalne obdavčitve je določen pri ukrepu nadzorovanih tujih družb, in sicer je določeno, da se oseba obravnava kot nadzorovana tuja družba, če je, med drugim, davek od dohodkov pravnih oseb na dobiček, ki ga je oseba dejansko plačala, nižji od polovice davka od dohodkov pravnih oseb, ki bi se za ta dobiček zaračunal osebi po ZDDPO-2. Tak način obravnave pa terja ugotavljanje dejanske obdavčitve v vsakem konkretnem primeru, za vsako plačilo, za vsakega zavezanca, pri tem pa je zaradi doslednosti pomembno določiti še, katera pravila za določanje davčne osnove se uporabijo, kako se obravnavajo določeni odlogi in posebne izjeme, in tako dalje. Tudi na mednarodni ravni dogovora ali soglasja o skupni določitvi standarda za še zadostno oziroma minimalno (efektivno) obdavčitev še ni.

V členih ZDDPO-2, ki se vežejo na nacionalni seznam držav, bo dodatno določena navezava na seznam EU. Predlagano je, da podlage za veljavni seznam držav ostanejo v ZDDPO-2, torej nižja obdavčitev od 12,5 % in uvrstitev države na seznam s strani ministra za finance, pri tem pa se v času uporabe seznama EU nacionalni seznam držav lahko izvaja tako, da nobena država ni objavljena na njem. Posledično bosta v ZDDPO-2 določeni dve podlagi za seznam oziroma podlaga za dva seznama. Z ohranitvijo podlage za nacionalni seznam se ohrani davčna suverenost Slovenije, da udejanja svojo davčno politiko, zlasti če se okoliščine glede seznama EU spremenijo. V poglavju o nadzorovanih tujih družbah se predlaga vezanje izjeme glede vsebinskega pogoja na povezavo z jurisdikcijami s seznama.

2.3.2 Predlagana je vključitev 9.a člena Direktive 2016/1164/EU v ZDDPO-2 kot dopolnitev poglavja, ki ureja hibridna neskladja. Če bi se po nacionalni davčni zakonodaji oseba v Sloveniji obravnavala kot davčno transparentna, po davčnem pravu jurisdikcije vlagatelj pa kot ne davčno transparentna, je predlagano, da je ta oseba rezident in se torej dohodek te osebe obdavči, ob izpolnitvi vseh pogojev predmetne določbe. Po ZDDPO-2 bi se v tem primeru davčno transparentna obravnava spregledala in bi se oseba obravnavala kot rezident in se obdavčila temu ustrezno. Ob tem je treba upoštevati dejstvo, da v veljavni davčni zakonodaji Slovenije ni izrecne določbe, ki bi za davčne namene neko osebo opredelila za davčno transparentno. V poglavju o hibridnih neskladjih so predlagani tudi redakcijski popravki, ki pomenijo izboljšanje razumljivosti zakonskega besedila.

2.3.3 Predlog zakona nadgrajuje veljavne olajšave, zlasti olajšavi za donacije in za zaposlovanje, ter določa novo olajšavo za vlaganja v zelen in digitalni prehod.

Olajšava za donacije za izplačila za humanitarne, invalidske, socialnovarstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, zdravstvene, športne, ekološke in religiozne namene v višini

0,3 % davčno priznanih prihodkov je za leto 2019 uveljavljalo 12.143 v skupnem znesku 26 mio EUR. Olajšava za donacije za izplačila za kulturne namene in izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v višini 0,2 % davčno priznanih prihodkov je uveljavljalo 2.083 v skupni višini 3 mio EUR. Obe olajšavi skupaj sta zavezancem znižala davčno obveznost iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb za 5,5 mio EUR.

Olajšavo za investiranje v višini 40 % investiranega zneska je po davčnih obračunih DDPO za leto 2019 uveljavljalo 23.476 zavezancev v skupni višini 870 mio EUR, kar je tem zavezancem znižalo davčno obveznost za 165 mio EUR. Največji delež (skoraj 1/2) te olajšave so izkoristili zavezanci v SKD področju predelovalne dejavnosti.

V 2019 je olajšavo za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju uveljavljalo 946 zavezancev v skupni višini 2 mio EUR.

V letu 2019 so nepriznani odhodki v višini 50 odstotkov stroškov reprezentance znašali 78 mio EUR, nanašali pa so se na 37.808 zavezancev, nepriznani odhodki v višini 50 odstotkov stroškov nadzornega sveta oz. drugega organa, ki opravlja zgolj funkcijo nadzora, pa 8,7 mio EUR in so se nanašali na 926 zavezancev.

2.3.4 Predlog zakona določa spremembe in dopolnitve pri priznavanju davčnih odhodkov. Pri priznavanju rezervacij kot davčno priznanih odhodkov ob oblikovanju se priznavanje določi bolj jasno. Nadalje se predlaga tudi prehodno obdobje za ugodnejše priznavanje odhodkov za rezervacije za pokojnine, za rezervacije za jubilejne nagrade in rezervacije za odpravnine ob upokojitvi. Predlaga se enostavnejše priznavanje odpisa terjatev kot odhodka za situacije postopkov prisilne poravnave oziroma stečajnih postopkov.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

OECD ocenjuje, da je zaradi učinkov BEPS na svetovni ravni izgubljenih od 80 do 200 milijard EUR davčnih prihodkov oziroma od 4 do 10 % davka od dohodkov pravnih oseb. To je ocena stanja pred uveljavitvijo oziroma sprejemanjem različnih ukrepov za boj proti BEPS. Države tovrstne ukrepe zastavljajo strateško-taktično, saj želijo vsaka zase od teh izgubljenih prihodkov ali pridobiti čim več ali pa izgubiti čim manj, po drugi strani pa se bodo novim pravilom prilagodile tudi večnacionalne družbe. Predlog zakona zlasti podpre ukrep BEPS, ki naslavlja škodljive davčne ukrepe in prakse.

Na eni strani narava predlaganih davčnih določb predvsem zagotavlja, da v prihodnosti ne bo prišlo do praks izogibanja davčni obveznosti, po drugi strani pa lahko pomenijo tudi drugačno obnašanje vlad jurisdikcij in celo zavezancev, česar ni mogoče ovrednotiti. Ne gre zanemariti, da bodo spremembe omogočile bolj pošteno in pravično obdavčenje, kar bo izboljšalo sprejemanje davčnega sistema in posredno dvignilo pripravljenost za prostovoljno izpolnjevanje davčnih obveznosti.

Dvig stopnje olajšave za donacije z 0,3 % oz. 0,2 % prihodkov na 1 % bo pomenil 1,5 mio EUR negativnega finančnega učinka na prihodke državnega proračuna iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb. Na boljšem bo po oceni približno 1.500 zavezancev.

Ugodnejše priznavanje odhodkov za rezervacije za pokojnine, za rezervacije za jubilejne nagrade in rezervacije za odpravnine ob upokojitvi bo v prvem letu uveljavitve znižalo davek od dohodkov pravnih oseb za približno 1.000 zavezancev za 6 mio EUR.

Dvig priznanih stroškov reprezentance in nadzornega sveta oz. drugega organa, ki opravlja zgolj funkcijo nadzora, s 50 % na 60 % bo pomenil okoli 2,6 mio EUR letno nižje prihodke državnega proračuna iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb.

Finančnega učinka olajšave za vlaganja v zelen in digitalni prehod ni mogoče predvideti. Ob predpostavki, da bi znesek olajšave pomenil 10 % olajšave za investiranje, ki so jo zavezanci uveljavljali v letu 2019, bi bil izpad prihodkov iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb 16,5 mio EUR letno.

Sprememba olajšave za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju bo imela sorazmerno nizek učinek na znižanje davčne obveznosti zavezancev. Če bi se zaradi sprememb znesek olajšave podvojil, bi se po oceni davčni prihodki iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb znižali za 0,15 mio EUR.

Predlog zakona nima vpliva na druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost pravu EU

Predlog zakona delno prenaša Direktivo Sveta (EU) 2016/1164 z dne 12. julija 2016 o določitvi pravil proti praksam izogibanja davkom, ki neposredno vplivajo na delovanje notranjega trga, oziroma natančneje, določbo 9.a člena, ki je bil določen s spremembo navedene direktive, to je z Direktivo Sveta (EU) 2017/952 z dne 29. maja 2017 o spremembi Direktive (EU) 2016/1164 v zvezi s hibridnimi neskladji s tretjimi državami.

Predlog zakona sledi pozivom in smernicam EU, ki niso del zakonodaje EU, njihovo izvajanje je za države članice politična zaveza. Svet EU v sklepih poziva države članice, naj brez poseganja v posamezna področja svojih pristojnosti in EU upoštevajo seznam EU iz priloge I. V skladu s smernicami o obrambnih ukrepih je treba uporabiti obrambne ukrepe.

5.2 Pregled ureditve v drugih pravnih sistemih

5.2.1 Pogojenost davčnih ukrepov z navezavo na jurisdikcije, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene

Francija

Francija je z odlokom z dne 6. januarja 2020 posodobila seznam nesodelujočih držav in ozemelj. Navedeni seznam, ki pred tem ni bil posodobljen od 8. aprila 2016, je bil temeljito spremenjen: razen ene države so bile s seznama umaknjene vse jurisdikcije, dodanih pa je bilo 12 novih držav ali ozemelj. Novi seznam vključuje 13 držav in ozemelj. V zvezi z jurisdikcijami, umaknjenimi s prejšnjega seznama, davčne določbe prenehajo veljati z naslednjim dnem objave novega odloka, to je bilo 7. januarja 2020. Glede novo vključenih držav in ozemelj je določeno, da se omejevalni davčni ukrepi začnejo uporabljati prvi dan tretjega meseca po objavi odloka, tj. s 1. aprilom 2020. Občutna obnova seznama je predvsem posledica dejstva, da so države in ozemlja s tako imenovanega "črnega seznama" EU prvič vključeni na francoski seznam v skladu s širitvijo, ki jo

predvideva francoski zakon o boju proti goljufijam z dne 23. oktobra 2018. Glavna pravna podlaga je zakonski davčni člen že iz leta 2009, ki je bil oblikovan, da bi okrepil sredstva za boj proti davčnim goljufijam in davčnim utajam glede držav ali ozemelj, ki nočejo spoštovati mednarodnih standardov za izmenjavo davčnih informacij (merilo št. 1). To merilo je bilo sprva edino zadržano za pripravo seznama. Od leta 2018 sta zaradi seznama EU dodani še dve merili. Tako se na seznam vključujejo države ali ozemlja, ki omogočajo ustvarjanje *offshore* struktur ali ureditev, namenjenih privabljanju dobička brez dejanske gospodarske dejavnosti (merilo 2), in tisti, ki ne izpolnjujejo vsaj enega od drugih evropskih meril, ki jih navaja Svet EU (to so davčna preglednost, odsotnost morebitnih škodljivih preferenčnih davčnih režimov ali izvajanje projekta "BEPS") (merilo 3). Predhodno navedeni odlok za vsako državo ali ozemlje določa merilo za uvrstitev na seznam. Vključitev na seznam pomeni uporabo tako imenovanih omejevalnih ali obrambnih davčnih ukrepov za transakcije in denarne tokove, ki se izvajajo med takšnimi jurisdikcijami in Francijo. Imajo lahko različen vpliv, odvisno od tega, ali vključitev na seznam temelji na merilu št. 1 ali 2 (uporaba vseh omejevalnih ali obrambnih davčnih ukrepov) ali na tretjem merilu (uporaba le nekaterih omejevalnih ali obrambnih davčnih ukrepov). Omejevalni davčni ukrepi vplivajo predvsem na države in ozemlja, ki so uvrščeni po merilu 1 ali 2. Med številnimi ukrepi, ki se uporabljajo za takšne jurisdikcije, so še posebej pomembni naslednji:

- obresti in dividende, ki imajo vir v Franciji in so plačane na bančni račun, ki je odprt v jurisdikciji s seznama, so v Franciji obdavčene z davkom na viru (davčni odtegljaj) do 75 %, ne glede na to, ali je prejemnik (dejanski upravičenec) davčni rezident v tej jurisdikciji;
- licenčnine in druge storitve, ki jih francoski dolžnik plača upravičencu s stalnim prebivališčem ali sedežem v kritični jurisdikciji, so v Franciji obdavčene v 75-odstotnem davčnim odtegljajem na viru;
- dividende, ki jih izplača hčerinsko podjetje s sedežem v predmetni jurisdikciji, so v Franciji izključene iz francoskega ugodnega režima mati-hči;
- kapitalski dobički pri odtujitvi vrednostnih papirjev družb s sedežem v predmetnih jurisdikcijah so izključeni iz režima izvzetja iz osnove.

Za vse jurisdikcije na seznamu pa veljajo nekateri drugi ukrepi, ne glede na merilo, ki je privedlo do vključitve na seznam:

- stroški, ki jih je plačal francoski dolžnik (obresti, licenčnine in plačila za druge storitve), niso priznani odhodek za francoski davek od dohodka: a) bodisi zato, ker se plačilo izvrši na račun v jurisdikcijo s seznama (ne glede na upravičenca), b) ali zato, ker ima upravičenec sedež ali stalno prebivališče v tej jurisdikciji;
- večje zahteve glede pogojev pri transfeernih cenah.

Vpliv nekaterih od omejevalnih ali obrambnih ukrepov je lahko omejen z uporabo mednarodnih sporazumov o odpravi dvojnega obdavčenja. Pomembno je tudi poudariti, da nekateri omejevalni ukrepi vsebujejo pravilo varnega pristana, ki rahlja njihovo uporabo, če davčni zavezanec lahko dokaže, da se zadevni tok ali transakcija nanaša na resnično gospodarsko poslovanje, katerega glavni namen in učinek nista, da se plačila izvajajo v jurisdikcije na seznamu.

Kadar francoski davčni zavezanec posluje z osebo ali subjektom, ki ima sedež ali stalno prebivališče v jurisdikciji s seznama, ali ima oseba ali subjekt iz jurisdikcije s seznama premoženje v Franciji ali se plačila izvajajo zunaj Francije v navedene jurisdikcije, mora pozornost nameniti možnim omejevalnim davčnim ukrepom v Franciji in možnostim pravil o varnem pristanu.

Vse osebe (vključno s francoskimi davčnimi zavezanci, osebami ali subjekti s sedežem v kritičnih jurisdikcijah, pa tudi posredniki, ki sodelujejo v holdingu ali finančnih strukturah ali opravijo plačila, ki vključujejo te jurisdikcije) izpolnjujejo svoje davčne obveznosti v Franciji z upoštevanjem seznama.

Vir: (med drugimi) <https://www.bakermckenzie.com/en/insight/publications/2020/01/the-french-list-noncooperative-states>.

Nizozemska

Nizozemska je januarja 2019 objavila svoj črni seznam jurisdikcij z nizko obdavčitvijo kot del boja proti davčnemu izogibanju. Na seznamu je bilo 21 jurisdikcij, v tistem trenutku 16 več kot na seznamu EU. Na nizozemskem seznamu so bile vse jurisdikcije s seznama EU in še dodatne. Povzeto po virih naj bi davčna politika z oblikovanjem črnega seznama kazala resno namero v boju proti izogibanju davkom oziroma korak v tej smeri. Seznam se uporablja na treh področjih: najprej kot pomoč pri nadzoru nad tujimi družbami in izogibanjem davkom s preprečevanjem položajev, ko bi družbe lahko prenašale sredstva v jurisdikcije z nizko obdavčitvijo (ukrep nadzorovanih tujih družb). Seznam se bo od januarja 2021 uporabljal za obdavčitev na viru obresti in licenčin, kar pomeni, da bodo družbe, registrirane v kateri koli jurisdikciji na seznamu, plačale 20,5-odstotni davek na obresti in licenčnine, prejete iz Nizozemske. Davčni in carinski organi pa ne bodo izdajali davčnih odločb/pojasnil ("*rulingov*") družbam, ki imajo sedež v jurisdikcijah s seznama. Seznam se posodablja vsako leto. Če bo EU dodajala posamezne jurisdikcije na svoj seznam, ki pa hkrati ne bodo na nizozemskem seznamu, se bodo isti davčni ukrepi uporabili tudi za te jurisdikcije, s ciljem, da je vzpostavljena skladnost nizozemskega seznama in seznama EU. Septembra 2020 je tamkajšnje ministrstvo za finance v javno razpravo predložilo predlog za obdavčitev dividend na viru, če gre za plačila v jurisdikcije z nižjo obdavčitvijo, in sicer od leta 2024 dalje. Jurisdikcija z nižjo obdavčitvijo je tista, ki ima statutarno stopnjo obdavčitve dobička pravnih oseb nižjo od 9 % in/ali je ta jurisdikcija na seznamu EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene.

Vir: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/lu/Documents/tax/taxalerts/lu-taxalert-changes-eu-black-list.pdf>, IBFD Tax News 28. 9. 2020.

Luksemburg

Spremembe seznama EU vplivajo na pogoje poročanja za osebe v Luksemburgu. Države članice EU lahko uporabljajo tako davčne kot tudi nedavčne obrambne ukrepe, da preprečijo zmanjševanje svojih davčnih osnov, zato posamezne države sprejemajo ustrezne ukrepe v nacionalni zakonodaji. V Luksemburgu so davčne oblasti z začetkom davčnega leta 2018 naložile posebne zahteve za poročanje v zvezi s transakcijami luksemburških podjetij s povezanimi osebami s sedežem v jurisdikcijah, ki so vključene na seznam EU. Luksemburška rezidenčna podjetja morajo v svojem letnem obračunu davka od dohodkov pravnih oseb navesti, če so sklenila kakršne koli takšne transakcije. Za ustrezen se šteje seznam, ki je na voljo na dan zaključka finančnega leta luksemburškega podjetja. Poleg tega lahko luksemburški davčni organi kot del pregleda davčnih obračunov in/ali kakršne koli naknadne preiskave od davčnih zavezancev – podjetij zahtevajo podrobnosti o zadevnih transakcijah, vključno s skupnim zneskom, izkazom prihodkov in odhodkov ter izjavo o terjatvah in dolgovih do podjetij s sedežem v jurisdikciji na seznamu EU. Vključitev jurisdikcij na seznam lahko vpliva tudi na obveznost razkritij davčnim organom, povezano z izvajanjem Direktive 2018/822/EU (DAC 6 ali "direktiva o davčnih posrednikih"), informacij o čezmejnih ureditvah, ki izpolnjujejo določene značilnosti, imenovane "*hallmarks*". Ena od značilnosti, ki ni predmet preizkusa glavne ugodnosti, se nanaša na odbitna/priznana čezmejna plačila med dvema ali več povezanimi podjetji, kjer je prejemnik za davčne namene rezident v jurisdikciji, ki je navedena kot nesodelujoča.

Vir: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/lu/Documents/tax/taxalerts/lu-taxalert-changes-eu-black-list.pdf>.

Hrvaška

Ne glede na določbe o davčnem odtegljaju na dohodke nerezidentov, ki imajo vir v Hrvaški in se na viru obdavčujejo po 15- ali 12-odstotni stopnji, se davek na viru plača po 20-odstotni stopnji na vse storitve in plačila, za katera je določen davčni odtegljaj, kadar se plačajo osebami, ki imajo sedež ali kraj dejanske uprave ali nadzora poslovanja v državah, ki so na EU-seznamu nesodelujočih jurisdikcij za davčne namene in s katerimi Republika Hrvaška nima sporazuma o odpravljanju dvojnega obdavčenja.

Vir: HR *Zakon o porezu na dobit*.

5.2.2 Obratni hibridi

Določbo o obratnih hibridih, ki je določba Direktive 2016/1164/EU, je treba v nacionalne zakonodaje prenesti do 31. decembra 2021, zato je težje pridobiti informacije o teh določbah po državah iz objavljenih virov glede na to, so bile države članice EU zaprosene neposredno za informacije.

Estonija

V Estoniji so že sprejeli zakon, ki določa obravnavo obratnih hibridov, vendar določba še ni v uporabi. Uporabljala se bo od 1. januarja 2022 dalje, kot to zahteva direktiva. Osebna družba – sklad ("*limited partnership fund*") plača davek od dohodka na dohodek, ki se pripiše vlagateljem (partnerjem) sorazmerno z deležem partnerja v skladu, če je partner:

- 1) nerezident, povezan v holding, ki ima skupaj posredni ali neposredni delež v višini 50 % ali več glasovalnih pravic, kapitala ali pravice do dela dobička v skladu, in
- 2) v jurisdikciji, ki ta sklad obravnava kot obdavčljivo osebo, in ta dohodek ni drugače obdavčen v Estoniji ali drugi jurisdikciji.

Sklad (omejeno partnerstvo) je transparenten za davčne namene v Estoniji.

Portugalska

V Portugalski 9.a člen Direktive 2016/1164/EU še ni bil prenesen v nacionalno zakonodajo.

Nizozemska

Člen 9.a je že prenesen. Izvedba še ni povsem dorečena.

Belgija

Belgija je že prenesla 9.a člen Direktive 2016/1164/EU. Besedilo člena, ki je začel veljati 1. januarja 2019, je dejansko enako kot besedilo v direktivi.

Malta

Veljati bo začel 1. januarja 2022 v skladu z določbo direktive o njegovi uveljavitvi.

Finska

Na Finskem je nova zakonodaja o hibridnih ureditvah začela veljati 1. januarja 2020.

5.2.3 Spremembe za spodbujanje gospodarskega okrevanja po pandemiji COVID-19

REZERVACIJE

Španija (Vir: zbirka IBFD)

Rezervacije so davčno priznane razen rezervacij za implicitne obveznosti, rezervacij za povračila in druge ugodnosti dane zaposlenim, rezervacij za stroške, ki nastanejo zaradi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti in presegajo pričakovane gospodarske koristi, rezervacij za prestrukturiranja, rezervacij v zvezi s tveganjem vračila prodanega blaga.

Nemčija (Vir: zbirka IBFD)

Rezervacije so davčno priznane, če so priznane za računovodske namene. Za računovodske namene so priznane samo rezervacije za pogojne obveznosti (pokojninske obveznosti), pravne obveznosti in davke, rezervacije za garancije, rezervacije za pričakovane izgube in rezervacije za vzdrževalna dela ali popravila v poslovnem letu, če se vzdrževanje izvaja v prvih 3 mesecih naslednjega proračunskega leta.

Švedska (Vir: zbirka IBFD)

Za davčne namene se priznana rezervacija za kritje prihodnjih obveznosti iz naslova jamstva strankam v znesku dejanskih izdatkov, ki so za takšna jamstva nastali med letom, pod pogojem, da so ti zneski obračunani ločeno in ne presegajo splošne omejitve priznavanja takšnih odhodkov. Splošne omejitve ni treba upoštevati, če davčni zavezanec dokaže, da je večja rezervacija za takšna jamstva smiselna.

ODPIS TERJATEV

Avstrija (Vir: zbirka IBFD)

Terjatve se vrednotijo bodisi po nabavni vrednosti bodisi po vrednosti delujočega podjetja, in sicer po tisti, ki je nižja. Vrednotenje po vrednosti delujočega podjetja se lahko evidentira v obliki neposrednega odpisa ali z oblikovanjem rezervacije za dvomljive terjatve. Neposredni odpis je pogostejši kot oblikovanje rezervacije.

Madžarska (Vir: zbirka IBFD)

Odpis dolga povezi osebi, razen fizični osebi, je davčno nepriznan. Od leta 2021 dalje lahko neizterljiv dolg povezane osebe zmanjšuje davčno osnovo, če ima zavezanec podrobne evidence o povezani osebi in lahko dokaže utemeljene poslovne razloge za transakcijo.

Hrvaška (Vir: zbirka IBFD)

Odpis terjatev do nepovezane osebe je davčno priznan, če se je iztekel rok za plačilo in terjatve v nobenem davčnem obdobju ne presegajo 5.000 kun, če je dolžnik zavezanec za davek od dobička ali samostojni podjetnik, ali ne presegajo 200 kun, če je dolžnik fizična oseba.

Poleg tega je odpis terjatev do nepovezanih oseb davčno priznan, če zavezanec dokaže, da so stroški pravnih postopkov za izterjavo dolga višji od vrednosti dolga ali da so bili izvedeni ukrepi za izterjavo dolga, na podlagi katerih zavezanec dokaže dokončno nezmožnost izterjave dolga.

Od 1. januarja 2018 dalje so davčno priznani odpisi terjatev na podlagi zakonodaje, ki ureja stečaje potrošnikov, in zakonodaje, ki ureja postopke izredne uprave.

REPREZENTANCA

Hrvaška (Vir: zbirka IBFD)

Reprezentanca in reklamiranje (darila, počitek, športne aktivnosti) so odhodek do 50 % zneska.

Danska (Vir: zbirka IBFD)

Stroški reprezentance so odhodek le do 25 %.

Poljska (Vir: zbirka IBFD)

Reprezentanca ni odhodek.

AMORTIZACIJA

Avstrija (Vir: zbirka IBFD)

Amortizacijo lahko uveljavlja le lastnik sredstva. Odhodki iz naslova amortizacije so načeloma davčno priznani v višinah, ki ustrezajo dobi koristnosti sredstva. Davčni zavezanec lahko dokazuje, da je doba koristnosti za določeno sredstvo krajša ali daljša kot pri primerljivem sredstvu, razen za vozila in dobro ime.

Madžarska (Vir: zbirka IBFD)

Zakon določa najvišje letne amortizacijske stopnje za posamezne vrste sredstev. Za najete nepremičnine je določena stopnja 5 %, za najeto opremo in stroje, evidentirana kot sredstva najemodajalca, pa stopnja 30 %.

Hrvaška (Vir: zbirka IBFD)

Amortizacija najetih sredstev v skladu z MSRP 16 je priznana v obračunanih zneskih za poslovni namen.

Italija (Vir: zbirka IBFD)

Amortizacijo lahko uveljavlja le lastnik sredstva, razen pri finančnih najemih, kjer jo uveljavlja najemnik. Pri zavezancih, ki uporabljajo MSRP, je amortizacija priznana v obračunanih zneskih za poslovni namen. Pod določenimi pogoji lahko amortizacijo namesto lastnika sredstva uveljavljajo tudi najemniki in zavezanci, ki imajo pravico užitka na sredstvu.

DONACIJE

Hrvaška (Vir: zbirka IBFD)

Donacije so odhodek do 2 % celotnih dohodkov predhodnega leta.

Danska (Vir: zbirka IBFD)

Donacije nekaterim odobrenim dobrodelnim rezidentnim organizacijam in organizacijam za javno dobro so v pravilu odhodek do DKK 17,000 (za leto 2021) na leto.

Poljska (Vir: zbirka IBFD)

Donacije so od 1. februarja 2021 odhodek v večjem znesku kot pred tem. Pod določenimi pogoji, so donacije dane javnim organizacijam, registriranim v Poljski ali drugi državi EU/EGP, ter donacije za verske namene odhodek, vendar ne več kot 10 % dohodka zavezanca.

OLAJŠAVE

Italija je z zakonom o proračunu za leto 2021 razširila tudi odbitek od davka (tax credit) za RR dejavnosti. Odbitek od davka se odobri rezidenčnim podjetjem, ki vlagajo v kvalificirane raziskovalne in razvojne dejavnosti, ekološki industrijski prehod, tehnološke inovacije in druge inovativne dejavnosti, v letih 2021 in 2022.

Primeroma so to:

- upravičene raziskovalne in razvojne dejavnosti, ki vključujejo temeljne raziskave, industrijske raziskave in eksperimentalni razvoj – odbitek od davka je 20 % upravičenih stroškov, do 4 mio EUR na leto in brez morebitnih prejetih subvencij ali prispevkov;
- za kvalificirane dejavnosti tehnoloških inovacij, ki vključujejo dejavnosti, namenjene ustvarjanju novih ali bistveno izboljšanih izdelkov ali proizvodnih procesov, je odbitek od davka 10 % (15 % za ekološki industrijski prehod in digitalne inovacijske dejavnosti) upravičenih stroškov, do 2 mio EUR na leto in brez prejetih subvencij ali prispevkov;
- za druge kvalificirane inovativne dejavnosti je odbitek 10 % upravičenih stroškov do 2 mio EUR na leto in brez morebitnih prejetih subvencij ali prispevkov.

Davčna olajšava za naložbe v kvalificirane raziskovalne in razvojne dejavnosti se poveča z 12 % na 45 % za mala podjetja, 35 % za srednja podjetja, in 25 % za velika podjetja za naložbe v raziskovalne in razvojne dejavnosti, ki se izvajajo v proizvodnih objektih v nekaterih regijah na jugu Italije.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Naloge v zvezi s pobiranjem davka na strani države, kar vključuje tudi nadzor, bo opravljala Finančna uprava Republike Slovenije. Predlog zakona ne bo imel bistveno povečanih upravnih posledic v postopkih oziroma pri poslovanju davčnega organa. Finančna uprava Republike Slovenije že pozna in izvaja strožje ukrepe, ki so vezani na države na seznamu. Finančna uprava Republike Slovenije ima izdelane prakse glede priznavanja odhodkov za namene ZDDPO-2 in v zvezi z uveljavljanjem davčnih olajšav.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zavezanci bodo morali upoštevati, ali je država ali jurisdikcija na seznamu. Davčni zavezanci bodo učinke na davčno osnovo ugotavljali enako kot doslej, to je kot posebne postavke davčnega obračuna davka od dohodkov pravnih oseb. Predlog zakona torej ne bo imel povečanih administrativnih posledic v zvezi z obveznostmi davčnih zavezancev do davčnega organa.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

S spremembami in dopolnitvami zakona se zagotavlja učinkovita obdavčitev, ki je bistvena tudi za gospodarski model Slovenije in EU ter njegovo trajnost. Spremembe zakona bodo znižale davčno obveznost podjetij.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne vpliva na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona je pristojna Finančna uprava Republike Slovenije, ki bo na običajen način zagotovila tudi obveščanje zavezancev o novostih iz predloga zakona.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremlja Ministrstvo za finance v skladu s svojimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Ni drugih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Del predloga zakona, ki prenaša oziroma upošteva pravo EU, je bil objavljen na e-demokraciji od 5. 2. 2021 do 15. 2. 2021. Komentarje oziroma predloge so poslali:

- Nuklearna elektrarna Krško;
- Vrtec Jesenice;
- Vrtec Kamnik;
- ni naslova.

Predlogi niso bili upoštevani, ker se ne nanašajo na vsebino predloga zakona.

Predlog zakona je bil ponovno objavljen na e-demokraciji od 16. 4. 2021 do 30. 4. 2021.

8. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona, in znesku plačila za ta namen:

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- mag. Andrej Šircelj, minister,
- mag. Kristina Šteblaj, državna sekretarka,
- mag. Peter Ješovnik, državni sekretar,
- dr. Katja Lautar, državna sekretarka,
- mag. Tina Humar, generalna direktorica,
- mag. Petra Istenič, vodja sektorja,
- Meta Šinkovec, vodja sektorja.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18 in 66/19) se v 8. členu črtata petnajsti in šestnajsti odstavek.

Dosedanji sedemnajsti odstavek postane petnajsti odstavek.

2. člen

Za 8. členom se dodata novo, III.a poglavje in nov, 8.a člen, ki se glasita:

»III.a DOBRO DAVČNO UPRAVLJANJE IN OBRAMBNI UKREPI

8.a člen

(ukrepi, povezani z državami ali jurisdikcijami na seznamu)

(1) Zavezanec pri uporabi določb tega zakona, ki so vezane na seznam držav, upošteva, ali je posamezna država oziroma jurisdikcija uvrščena na seznamih držav ali jurisdikcij.

(2) Po tem zakonu se upoštevata naslednja seznama držav ali jurisdikcij iz prejšnjega odstavka:
– seznam držav, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5 %, pri čemer to niso države članice EU, in minister, pristojen za finance, takšno državo uvrsti na seznam, pri čemer pa na seznamu lahko ni nobene države,
– seznam Evropske unije z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, objavljen v Uradnem listu Evropske unije.

(3) Določbe tega zakona, ki pogojujejo pravice in obveznosti zavezancev glede na sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства v državah na seznamu iz tega člena, učinkujejo z naslednjim dnem od dneva objave ali črtanja države na seznamu, razen če ta zakon določa drugače.«.

3. člen

V 20. členu se prvi in drugi odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(1) Pri ugotavljanju davčne osnove oziroma priznavanju odhodkov zavezanca se oblikovanje rezervacij, v skladu z 12. členom tega zakona, prizna kot odhodek v obračunanem znesku, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se v znesku, ki ustreza 50 % oblikovanih rezervacij, prizna oblikovanje rezervacij za dana jamstva ob prodaji proizvodov ali opravitvi storitev, rezervacij za reorganizacijo, rezervacij za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb, rezervacij za pokojnine, rezervacij za jubilejne nagrade in rezervacij za odpravnine ob upokojitvi. Pogojne dolgoročne obveznosti se ne štejejo za rezervacije.«.

4. člen

V 21. členu se v šestem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Odpis terjatev je priznan kot odhodek za vse priznane terjatve, ki jih je zavezanec prijavil v postopku prisilne poravnave oziroma stečajnem postopku.«.

5. člen

V 24. členu se v prvem odstavku 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. zavezanec za davek od dohodka oziroma dobička, primerljiv z davkom po tem zakonu, in ni rezident države, v primeru poslovne enote pa ta ni v državi ali jurisdikciji, ki je uvrščena na seznam iz drugega odstavka 8.a člena tega zakona.«.

6. člen

V 25. členu se v tretjem odstavku za besedo »državah« črta vejica, besedilo »v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5% in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom tega zakona, pri tem pa to niso države članice EU« pa se nadomesti z besedilom »ali jurisdikcijah, ki so uvrščene na seznam iz drugega odstavka 8.a člena tega zakona.«.

7. člen

V 30. členu se v prvem odstavku v 8. točki pod b) za besedo »državah« črta vejica, besedilo »razen držav članic EU, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5% in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom« pa se nadomesti z besedilom »ali jurisdikcijah, ki so uvrščene na seznam iz drugega odstavka 8.a člena.«.

8. člen

V 31. členu se besedilo »v višini 50%« nadomesti z besedilom »v višini 60%«.

9. člen

V 33. členu se deveti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(9) Ne glede na določbe petega odstavka tega člena se za sredstvo iz prvega odstavka tega člena, ki predstavlja pravico do uporabe sredstva, vzeto v najem, uporabi najvišja letna amortizacijska stopnja, ki ustreza dobi pogodbenega najema tega sredstva.«.

10. člen

V 55.b členu se prvi in drugi odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(1) Zavezanec, ki na novo zaposli osebo, mlajšo od 29 let, ali osebo, starejšo od 55 let, ali zaposli osebo s poklicem, za katerega na trgu dela ni dovolj kadra glede na potrebe delodajalcev (v nadaljnjem besedilu: poklic v primanjkljaju), ki v obdobju zadnjih 24 mesecev ni bila zaposlena pri tem zavezancu ali njegovi povezani osebi, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 45 % plače te osebe, vendar največ v višini davčne osnove.«.

(2) Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo po prvem in četrtem odstavku tega člena za prvih 24 mesecev zaposlitve teh oseb v davčnem letu zaposlitve in v naslednjih davčnih letih do poteka 24 mesecev. Olajšava za zaposlitev osebe s poklicem v primanjkljaju se lahko uveljavlja, če je poklic v primanjkljaju iz tega člena objavljen na seznamu poklicev v primanjkljaju, ki ga s pravilnikom določi minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, vsaj vsaki dve leti enkrat, pri tem pa upošteva razpoložljivost kandidatov v tem poklicu, raven usposobljenosti, delovne pogoje in druge strukturne dejavnike.«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove po tem členu v višini 55 % plače osebe, če zaposli osebo, mlajšo od 25 let, ki se zaposluje prvič, vendar največ v višini davčne osnove.«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

Dosedanji peti odstavek, ki postane šesti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Olajšava po prvem odstavku tega člena za zaposlovanje mlajših od 29 let in starejših od 55 let se izključuje z olajšavo za zaposlovanje oseb s poklicem v primanjkljaju. Olajšava po četrtem odstavku tega člena se izključuje z olajšavami po prvem odstavku tega člena. Olajšave po prvem in četrtem odstavku tega člena se izključujejo z olajšavo za zaposlovanje invalidov po tem zakonu.«.

11. člen

Za 55.b členom se doda nov, 55.c člen, ki se glasi:

»55.c člen

(olajšava za vlaganja v digitalni in zeleni prehod)

(1) Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 40 % zneska, ki predstavlja vlaganja v digitalno preobrazbo in zeleni prehod v tem obdobju, vendar največ v višini davčne osnove. Vlaganja iz tega odstavka so vlaganja v:

1. računalništvo v oblaku, umetno inteligenco in velepodatke;
2. okoljsko prijazne tehnologije, čistejši, cenejši in bolj zdrav javni in zasebni transport, razogljičenje energijskega sektorja, energijsko učinkovitost stavb, uvajanje drugih standardov za klimatsko nevtralnost.

(2) Olajšava po tem členu se izključuje z olajšavama po 55. in 55.a členu tega zakona.

(3) Zavezanec ne more uveljavljati olajšave za vlaganja po prvem odstavku tega člena v delu, ki je financiran iz sredstev proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna EU, če imajo ta sredstva naravo nepovratnih sredstev.

(4) Minister, pristojen za finance, podrobneje predpiše izvajanje tega člena, pri tem pa upošteva, da gre za spremembo obstoječih modelov, napredek, izboljšave, trajnosti razvoj ter podporo ukrepom na drugih področjih. Upošteva tudi strateške nacionalne in mednarodne cilje na tem področju.«.

12. člen

V 57. členu se besedilo »20%« nadomesti z besedilom »80%« in na koncu pika nadomesti z vejico ter doda besedilo »vendar največ do višine davčne osnove davčnega obdobja.«.

13. člen

V 59. členu se v prvem odstavku besedilo »0,3%« nadomesti z besedilom »1%«.

V drugem odstavku se za besedilom »kulturne namene« dodata vejica in besedilo »za športne namene«.

V četrtem odstavku se besedilo »0,3%« nadomesti z besedilom »1%«.

Sedmi odstavek se črta.

14. člen

V 67.i členu se za tretjim odstavkom doda nov, četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Drugi in tretji odstavek tega člena se ne uporabljata, če gre za nadzorovano tujo družbo iz države ali jurisdikcije, ki je uvrščena na seznam iz drugega odstavka 8.a člena tega zakona, če je država ali jurisdikcija uvrščena na seznam najmanj tri mesece v davčnem obdobju zavezanca.«.

15. člen

V 67.l členu se petem odstavku v 1. točki besedilo »odbitek plačila ali domnevnega plačila od obdavčljivega dohodka« nadomesti z besedilom »odbitek od obdavčljivega dohodka zaradi plačila ali domnevnega plačila« in beseda »predvideno« nadomesti z besedo »domnevno«.

V 2. točki se v peti alineji na koncu podpičje nadomesti z vejico in doda beseda »ali«.

16. člen

Za 67.m členom se doda nov, 67.n člen, ki se glasi:

»67.n člen
(obratna hibridna neskladja)

(1) Če je ena ali več oseb ali posameznikov nerezidentov, ki so skupaj neposredno ali posredno udeleženi v najmanj 50% glasovalnih pravic, kapitalskih deležev ali pravic do deleža dobička v hibridni osebi, ki ima sedež ali je oblikovana v Sloveniji, v državi ali državah, ki to hibridno osebo obravnavajo kot obdavčljivo osebo, se za odpravo hibridnega neskladja šteje, da je hibridna oseba rezident Slovenije in zavezana za davek v skladu s tem zakonom, kolikor ta dohodek ni sicer obdavčen v skladu z zakonodajo Slovenije ali katere koli druge države. Ta odstavek se uporablja ne glede na peti in tretji člen tega zakona.

(2) Prejšnji odstavek se ne uporablja za kolektivni naložbeni nosilec. Po tem členu kolektivni naložbeni nosilec pomeni investicijski sklad ali nosilca, ki ima razpršeno lastništvo in nalaga v različne vrednostne papirje ter za katerega v skladu z zakonodajo Slovenije veljajo predpisi o zaščiti vlagateljev.«.

17. člen

V 70. členu se v prvem odstavku v 2. točki pod c) in v 6. točki za besedo »državah« črta vejica, besedilo »razen držav članic EU, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5% in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom« pa se nadomesti z besedilom »ali jurisdikcijah, ki so uvrščene na seznam iz drugega odstavka 8.a člena«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

18. člen

(prehodno obdobje po 20. členu zakona)

Ne glede na spremenjena prvi in drugi odstavek 20. člena zakona se oblikovanje rezervacij za pokojnine, oblikovanje rezervacij za jubilejne nagrade in oblikovanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi, prizna kot odhodek, v obračunanem znesku, ki ustreza 100% oblikovanih rezervacij v vsakem posameznem letu, v naslednjem petletnem obdobju, ki se začne s 1. januarjem 2022.

19. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se za davčna obdobja, ki se začnejo od vključno 1. januarja 2022.

(2) Do začetka uporabe tega zakona se uporablja Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18 in 66/19).

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu:

Ta člen določa črtanje dveh odstavkov 8. člena Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18 in 66/19; v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2), ki določata objavo in učinkovanje seznama držav, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5%. Črtanje je potrebno, ker bodo splošna določila za navezavo nekaterih zakonskih ukrepov na države oziroma jurisdikcije, ki so uvrščene na seznama držav oziroma jurisdikcij, urejena v posebnem, novem poglavju in novem, 8.a členu zakona. 8. člen zakona, iz katerega se navedena odstavka črtata, je člen, ki ureja vir dohodkov, kar pomeni, da oba odstavka tudi vsebinsko ne sodita v ta člen. Zaradi črtanja dveh odstavkov se dosedanji sedemnajsti odstavek preštevilči in postane petnajsti odstavek.

K 2. členu:

Ta člen določa novo III.a poglavje in nov 8.a člen ZDDPO-2. V skladu z njima se uvaja režim, da je nekaj davčnih ukrepov, določenih v ZDDPO-2, ki pomenijo pravice ali obveznosti zavezancev v zvezi z obračunavanjem ali plačevanjem davka od dohodkov pravnih oseb, pogojevanih s tem oziroma vezanih na to, ali zavezanec posluje z osebami, ki so povezane z državami ali jurisdikcijami, ki so uvrščene na dva seznama, za upoštevanje katerih je dana podlaga v tem členu. Določeno je, da mora navedeno povezavo ugotavljati oziroma upoštevati zavezanec pri izpolnjevanju svoje davčne obveznosti po ZDDPO-2. Ta člen za pomembna taksativno določi dva seznama, in sicer seznam držav, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5 %, pri čemer to niso države članice EU, in minister, pristojen za finance, takšno državo uvrsti na seznam, pri čemer pa na seznamu lahko ni nobene države, in seznam Evropske unije z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, ki ga sprejme in posodablja Svet za ekonomske in finančne zadeve ter se objavi v Uradnem listu Evropske unije. Gre torej za dva seznama, ki bi ju lahko, glede na njun nastanek in ustroj, označili oziroma poimenovali tudi kot nacionalni seznam in seznam EU. Zadnji odstavek tega člena določa začetek učinkovanja določb tega zakona, če se izpolni pogoj uvrstitve države ali jurisdikcije na enega od seznamov. Določbe tega zakona, ki pogojujejo pravice in obveznosti zavezancev glede na povezanost (sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства) v državah na seznamu iz tega člena, učinkujejo z naslednjim dnem od dneva objave ali črtanja države na seznamu, razen če zakon drugače določa.

K 3. členu:

Člen določa, da se za davčne namene oblikovanje rezervacij, v skladu z 12. členom ZDDPO-2, prizna kot odhodek v obračunanem znesku, razen če je z ZDDPO-2 določeno drugače. Nadalje je v drugem odstavku določeno, da se v znesku, ki ustreza 50 % oblikovanih rezervacij prizna oblikovanje rezervacij za dana jamstva ob prodaji proizvodov ali opravitvi storitev, rezervacij za reorganizacijo, rezervacij za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb, rezervacij za pokojnine, rezervacij za jubilejne nagrade in rezervacij za odpravnine ob upokojitvi. Pogojne dolgoročne obveznosti se ne štejejo za rezervacije.

K 4. členu:

S tem členom se spreminja šesti odstavek 21. člena ZDDPO-2. Po veljavni ureditvi so odpisi terjatev načeloma davčno priznani šele ob pravnomočno zaključenem insolventnem postopku. Ti postopki so v praksi pogosto dolgotrajni. S tem členom se spreminjajo pogoji za priznavanje odhodkov zaradi odpisa terjatev. Določeno je hitrejše priznavanje odhodkov od odpisov terjatev v insolventnih postopkih na način, da se priznajo vse priznane terjatev, ki jih je zavezanec prijavil v postopku prisilne poravnave oziroma stečajnem postopku. Določba je tako usklajena tudi s pogoji iz 39. člena Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14, 90/15, 77/18, 59/19 in 72/19; v nadaljnjem besedilu: ZDDV-1). V primeru, da so

obravnavane priznane terjatve kasneje delno ali v celoti poplačane, zavezanec pripadajoče prihodke vključi v davčno osnovo na podlagi splošnih določb ZDDPO-2.

K 5. členu:

Ta člen spreminja oziroma dopolnjuje 24. člen ZDDPO-2, v katerem je določena obravnava prejetih dividend, ki se v pravilu izvzemajo iz davčne osnove pod določenimi pogoji. Bistveni pogoj je, da je bil dobiček, iz katerega so dividende plačane, obdavčen s primerljivim davkom. V navedenem členu je bil v 3. točki določen tudi pogoj, da ne gre za izplačevalca iz države, v kateri je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5 % in je ta država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom ZDDPO-2, pri tem pa ta alineja ne velja za izplačevalca, ki je rezident druge države članice EU po 2. točki prvega odstavka 24. člena ZDDPO-2. Takšen pogoj v povezavi z osnovnim ukrepom pomeni, da je v 24. členu ZDDPO-2 določen dodaten obrambni ukrep. Ta člen besedilo opisanega pogoja prilagaja glede na spremembe v 8.a členu ZDDPO-2. Tako je določeno, da se dosedanje besedilo nadomesti z besedilom, ki določa pogoj, da gre za zavezanca za davek od dohodka oziroma dobička, primerljiv z davkom po tem zakonu, ki ni rezident države, v primeru poslovne enote pa ta ni v državi ali jurisdikciji, ki je uvrščena na seznam iz drugega odstavka 8.a člena ZDDPO-2. To pomeni, da bo zavezanec upošteval, ali morebiti prejema dohodek, v tem primeru dividende, iz države, ki je na seznamu.

K 6. členu:

Ta člen spreminja oziroma dopolnjuje 25. člen ZDDPO-2, ki določa obravnavo ustvarjenega dobička iz odsvojitve lastniških deležev v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, in sicer je določen delni izvzem tega dobička iz davčne osnove. V tretjem odstavku je takšen izvzem pogojevan z nepovezavo z državami z nižjo obdavčitvijo. Glede na 8.a člen je treba besedilo tretjega odstavka 25. člena ZDDPO-2 prilagoditi.

K 7. členu:

Ta člen določa prilagoditev dela besedila 30. člena ZDDPO-2 zaradi vzpostavitve nadgrajenega sistema, določenega v 8.a členu ZDDPO-2. V 30. členu ZDDPO-2 so določeni davčno nepriznani odhodki, med njimi tudi obresti od posojil, prejetih od oseb, ki imajo sedež, kraj dejanskega delovanja posloводства ali prebivališče v državah, razen držav članic EU, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5 % in so objavljene na seznamu v skladu z 8. členom tega zakona. Besedilo je v tem členu prilagojeno novi podlagi za pogojevanje priznavanja konkretnega odhodka ob dejstvu povezanosti z državami ali jurisdikcijami na seznamu.

K 8. členu:

31. člen ZDDPO-2 določa obseg priznavanja odhodkov za stroške reprezentance in stroške nadzornega sveta oziroma drugega organa, ki opravlja funkcijo nadzora. Navedeni odhodki se po zakonu uvrščajo med delno priznane odhodke. S predlagano spremembo se delež priznavanja navedenih odhodkov pri določanju davčne osnove zavezanca poviša.

K 9. členu:

V devetem odstavku 33. člena ZDDPO-2 se spreminjajo pravila za davčno priznavanje odhodkov iz naslova amortiziranja sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe sredstva pri najemih, kot jih urejajo računovodski standardi. Veljavna pravila namreč določajo, da se za davčne namene amortizacija sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe sredstva v najemu, prizna po enakih pravilih kot amortizacija sredstva, ki je predmet najema, torej glede na dobo koristnosti tega sredstva. Priznavanje amortizacije se določi glede na pogodbeno dobo najema, to pomeni v obračunanih zneskih za poslovne namene. Predlog pomeni administrativno razbremenitev zavezancev in FURS. Člen se tudi redakcijsko uskladi na način, da se termin "sredstvo, vzeto v poslovni najem" nadomesti s terminom "sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe sredstva, vzeto v najem".

K 10. členu:

S spremembami 55.b člena ZDDPO-2 se širi obseg olajšave za zaposlovanje, in sicer na zaposlovanje oseb s poklici, za katere na trgu ni dovolj kadra glede na potrebe delodajalcev. Višina olajšave oziroma znižanje davčne osnove v primeru zaposlitve takšne osebe se ne spreminja oziroma je določena v višini 45 % plače te osebe, vendar največ v višini davčne osnove. Višji znesek olajšave je možno uveljavljati za zaposlovanje mladih, ki se prvič zaposlujejo. Zaradi predvidljivosti in pravne varnosti ter enostavnosti izvajanja je treba določiti kdo, kako in kdaj objavlja spisek poklicev, kvalificiranih za olajšavo.

K 11. členu:

Z novim 55.b členom ZDDPO-2 se določa nova olajšava za vlaganja v digitalno preobrazbo in zeleni prehod. Gre za podporni ukrep drugim politikam v Sloveniji in širše. Olajšava je določena v višini 40% kvalificiranih vlaganj. Ta člen splošno določa, kaj se šteje za kvalificirana vlaganja, podrobneje in s ciljem jasnosti in nedvoumnosti so podrobnejše opredelitve določene s podzakonskim aktom. Ta člen določi podlago za podzakonski akt. Olajšava je določena kot splošna, kar pomeni, da jo lahko uveljavljajo vsi zavezanca.

K 12. členu:

S tem členom se v 57. členu ZDDPO-2 povišanja olajšava za zavezanca, ki sprejme vajenca, dijaka ali študenta po učni pogodbi za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju.

K 13. členu:

S tem členom se v 59. členu ZDDPO-2 določa višja olajšava za donacije od veljavne. Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju in v naravi za različne namene, in sicer le za izplačila prejemnikom, ki (če) so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, kot nepridobitnih dejavnosti, do določenega zneska. Znesek se določi v odstotku od obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca. Ta člen določa, da zavezanec lahko uveljavlja predmetno olajšavo v višini 1% obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca. V drugem odstavku je določeno, da se širi obseg olajšave, in sicer se višji znesek olajšave lahko uveljavlja - poleg za kulturne namene in za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, še za športne namene. Glede na spremembo v prvem odstavku se prilagodi število 0,3 v četrtem odstavku. Sedmi odstavek se črta, ker ima Slovenija že podlage za izmenjavo informacij z državami članicami EGP, ki hkrati niso države članice EU.

K 14. členu:

Ta člen dopolnjuje 67.i člen ZDDPO-2, ki določa obravnavo dohodka nadzorovane tuje družbe oziroma vključitev posameznih taksativno naštetih dohodkov takšne družbe v davčno osnovo zavezanca. Od tega določila splošno veljata dve izjemi, in sicer če gre za dejansko opravljanje dejavnosti nadzorovane tuje družbe ali če so navedeni dohodki manjši delež dohodka nadzorovane tuje družbe. Opisano pomeni, da se ob izpolnitvi pogojev za izjemi določba o vključitvi dohodkov v zavezančevo davčno osnovo ne uporabi. Dopolnitev, določena s tem členom, pa opisani izjemi izniči oziroma določi, da se ne uporabita, če gre za nadzorovano tujo družbo iz države ali jurisdikcije, ki je uvrščena na seznam iz drugega odstavka 8.a člena ZDDPO-2. Dejanski učinek je, da se v davčno osnovo zavezanca vključi nerazdeljeni dohodek nadzorovane tuje družbe iz prvega odstavka 67.i člena, če gre za nadzorovano tujo družbo iz države ali jurisdikcije, ki je uvrščena na seznam iz drugega odstavka 8.a člena ZDDPO-2. To pomeni strožjo ureditev oziroma strožjo obravnavo za države ali jurisdikcije na seznamu v primerjavi z ureditvijo za vse druge.

K 15. členu:

S tem členom se v 67.l členu določajo redakcijski popravki, ki pomenijo izboljšanje razumljivosti zakonskega besedila. Bolj jasno je zapisano, da se 1. točka petega odstavka 67.l člena ZDDPO-2 v državi plačnika lahko nanaša na tri različne situacije, to so:

1. odbitek plačila,

2. odbitek domnevnega plačila med sedežem ali krajem dejanskega delovanja posloводства in poslovno enoto ali

3. odbitek domnevnega plačila med dvema ali več poslovnimi enotami v katerikoli državi.

Besedilo se usklajuje s terminologijo povezanih členov ZDDPO-2. Za boljšo razumljivost se po vzoru direktive EU dodaja manjkajoč veznik med možnimi pogoji za nastanek odbitka brez vključitve, pri čemer se vsebina določbe ne spreminja.

K 16. členu:

Ta člen določa dopolnitev X.c poglavja ZDDPO-2, ki ureja hibridna neskladja, in sicer določa nov člen. Novi 67.n člen določa obravnavo oziroma postopanje v primerih morebitnih obratnih hibridnih neskladij. Določeno je, da če je ena ali več oseb ali posameznikov nerezidentov, ki so skupaj neposredno ali posredno udeleženi v najmanj 50% glasovalnih pravic, kapitalskih deležev ali pravic do deleža dobička v hibridni osebi, ki ima sedež ali je oblikovana v Sloveniji, v državi ali državah, ki to hibridno osebo obravnavajo kot obdavčljivo osebo, se za odpravo hibridnega neskladja šteje, da je hibridna oseba rezident Slovenije in zavezana za davek v skladu s tem zakonom, kolikor ta dohodek ni sicer obdavčen v skladu z zakonodajo Slovenije ali katere koli druge države. To pomeni, da je v morebitnem primeru, da davčna zakonodaja Slovenije določa pregledno davčno obravnavo za osebo, ki ima sedež ali je oblikovana v Sloveniji in jo država ali države vlagatelj obravnavajo kot obdavčljivo osebo, ta oseba v skladu s tem členom rezident Slovenije po ZDDPO-2 in obdavčljiva po navedenem zakonu. Določen je še potreben odstop od določil zakona, ki urejajo rezidentstvo oziroma med drugim določajo, da je zavezanec pravna oseba domačega prava, ker te hibridne osebe lahko niso organizirane kot pravne osebe. Ne glede na to, pa se lahko obdavčijo po ZDDPO-2, če so izpolnjeni pogoji po tem členu. Pomeni, da sodijo v obseg ZDDPO-2 v tem delu. V tem členu je določeno tudi, da se opisana obravnava oziroma postopanje ne uporablja za kolektivni naložbeni nosilec. S tem poimenovanjem ta člen uporablja izraz, ki ga uporablja direktiva. Dodana je opredelitev za namene tega člena za izraz kolektivni naložbeni nosilec. Določeno je, da kolektivni naložbeni nosilec pomeni investicijski sklad ali nosilca, ki ima razpršeno lastništvo in nalaga v različne vrednostne papirje ter za katerega v skladu s slovensko zakonodajo veljajo predpisi o zaščiti vlagatelj.

K 17. členu:

Ta člen dopolnjuje 70. člen ZDDPO-2 na dveh mestih, in sicer pri davčnem odtegljaju pri plačilih za obresti in pri davčnem odtegljaju pri plačilih za storitve. Na obeh navedenih mestih je že veljala izjema oziroma strožja ureditev za takšna plačila, če so bila plačana v države s seznama. Ne glede na splošno oprostitev od odtegljaja, se je ta v primerih kritičnih plačil opravil. Glede na nove podlage za pogojevanje oprostitve od davčnega odtegljaja s povezanostjo plačil v države ali jurisdikcije na seznamu, je bilo treba določili 70. člena spremeniti oziroma dopolniti.

K 18. členu:

Ta člen je prehodna določba. V členu je določeno, da se oblikovanje rezervacij za pokojnine, oblikovanje rezervacij za jubilejne nagrade in oblikovanje rezervacij za odpravnine, kot odhodek prizna v obračunanem znesku, ki ustreza 100% oblikovanih rezervacij, do vključno leta 2026. S tem se za navedena davčna obdobja zavezancem omogoči, da se rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine za davčne namene prizna v polnem znesku oblikovanih in obračunanih rezervacij ter s tem pomaga zavezancem pri zagonu gospodarstva po pandemiji COVID-19 in zaposlovanju delovne sile.

K 19. členu:

Ta člen je končna določba. Določa začetek veljavnosti in uporabe noveliranih in novih določb ter uporabo veljavnih določb.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

8. člen (vir dohodkov)

(1) Dohodek ima vir v Sloveniji, če je po katerikoli določbi drugega do štirinajstega odstavka tega člena mogoče določiti vir dohodka v Sloveniji.

(2) Dohodki rezidenta, razen dohodka doseženega v poslovni enoti ali preko poslovne enote tega rezidenta, ki se nahaja izven Slovenije, oziroma razen dohodkov, ki so v skladu z določbami četrtega do štirinajstega odstavka tega člena dohodki z virom izven Slovenije, imajo vir v Sloveniji.

(3) Dohodek nerezidenta, dosežen v poslovni enoti tega nerezidenta ali preko poslovne enote tega nerezidenta, ima vir v Sloveniji, če se poslovna enota nahaja v Sloveniji.

(4) Dohodki od nepremičnin in pravic na nepremičninah imajo vir v Sloveniji, če gre za nepremičnine, ki se nahajajo v Sloveniji, in dohodki iz kmetijske in gozdarske dejavnosti imajo vir v Sloveniji, če se dejavnost opravlja na zemljiščih, ki se nahajajo v Sloveniji.

(5) Dohodki od izkoriščanja ali pravice do izkoriščanja nahajališč rude, virov ter drugega naravnega bogastva imajo vir v Sloveniji, če se nahajališča rude, viri ter drugo naravno bogastvo nahajajo v Sloveniji.

(6) Dividende, vključno z dohodki podobnimi dividendam, in dohodki od deležev, ki izvirajo iz finančnih instrumentov oziroma finančnih naložb vseh vrst, kot so vrednostni papirji, lastniški deleži, imajo vir v Sloveniji, če jih izdajo gospodarske družbe, zadruga in druge oblike organiziranja, ki so ustanovljene v skladu s predpisi v Sloveniji, Slovenija, samoupravne lokalne skupnosti in Banka Slovenije, oziroma če gre za deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, ki so ustanovljene v skladu s predpisi v Sloveniji.

(7) Obresti imajo vir v Sloveniji, če bremenijo rezidenta ali nerezidenta preko njegove poslovne enote v Sloveniji.

(8) Dohodki od uporabe ali pravice uporabe avtorskih pravic, patentov, zaščitnih znakov in drugih premoženjskih pravic in dohodki od drugih podobnih pravic imajo vir v Sloveniji, če bremenijo rezidenta ali nerezidenta preko njegove poslovne enote v Sloveniji.

(9) Dobiček od odsvojitve poslovne enote nerezidenta v Sloveniji ima vir v Sloveniji.

(10) Dobiček od odsvojitve nepremičnin iz četrtega in premoženja iz petega odstavka tega člena, ima vir v Sloveniji.

(11) Dobiček od odsvojitve finančnih instrumentov oziroma finančnih naložb iz šestega odstavka tega člena, ima vir v Sloveniji.

(12) Dohodki od storitev nastopajočih izvajalcev ali športnikov, ki pripadajo drugi osebi, imajo vir v Sloveniji, če so storitve opravljene v Sloveniji.

(13) Dohodki od storitev imajo vir v Sloveniji, če so storitve opravljene v Sloveniji oziroma če bremenijo rezidenta ali nerezidenta preko njegove poslovne enote v Sloveniji.

(14) Dobiček iz desetega odstavka tega člena je tudi dobiček od odsvojitve lastniških deležev in pravic iz lastniških deležev v družbi, zadrugi ali drugi obliki organiziranja, katerih več kot polovico vrednosti izhaja posredno ali neposredno iz nepremičnin in pravic na nepremičninah, ki se nahajajo v Sloveniji.

(15) Ministrstvo za finance in Davčna uprava Republike Slovenije objavljata seznam držav, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5%, pri tem pa to niso države članice EU, iz 3. točke prvega odstavka 24. člena tega zakona na spletnih straneh Ministrstva za finance in Davčne uprave Republike Slovenije.

(16) Določbe tega zakona, ki pogojujejo pravice in obveznosti zavezancev glede na sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства v državah iz 3. točke prvega odstavka 24. člena tega zakona, učinkujejo z naslednjim dnem od dneva objave države na seznamu iz petnajstega odstavka tega člena.

(17) Dohodki po tem zakonu, ki nimajo vira v Sloveniji, so dohodki z virom izven Slovenije.

20. člen (rezervacije)

(1) Pri ugotavljanju davčne osnove oziroma priznavanju odhodkov zavezanca, se oblikovanje rezervacij, v skladu z 12. členom tega zakona, prizna kot odhodek v znesku, ki ustreza 50% oblikovanih rezervacij, razen če s tem zakonom ni določeno drugače.

(2) Za rezervacije po tem členu se štejejo rezervacije za dana jamstva ob prodaji proizvodov ali opravitvi storitev, rezervacije za reorganizacijo, rezervacije za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb, rezervacije za pokojnine, rezervacije za jubilejne nagrade in rezervacije za odpravnine ob upokojitvi. Pogojne dolgoročne obveznosti se ne štejejo za rezervacije.

(3) Odprava in poraba rezervacij iz prvega in drugega odstavka tega člena, ki niso bile priznane kot odhodek, se v davčnem obdobju upošteva na način, da:

- se iz davčne osnove izvzamejo prihodki iz odprave ali porabe rezervacij v delu, v katerem oblikovanje rezervacij ni bilo priznано kot odhodek in
- se priznajo odhodki iz porabe rezervacij v delu, v katerem oblikovanje rezervacij ni bilo priznано kot odhodek.

(4) Kot oblikovanje oziroma odprava rezervacij po prvem, drugem in tretjem odstavku tega člena se obravnava tudi njihov popravek na sedanjo vrednost predvidenih bodočih izdatkov na koncu obračunskega obdobja.

21. člen (prevrednotenje in odpis terjatev)

(1) Odhodki zaradi prevrednotenja terjatev zaradi oslabitve se priznajo v obračunanih zneskih v skladu z 12. členom tega zakona, vendar znesek teh odhodkov v davčnem obdobju ne sme presegati nižjega od naslednjih zneskov:

- zneska, ki je enak aritmetični sredini v preteklih treh davčnih obdobjih dejansko odpisanih terjatev pod pogoji iz šestega odstavka tega člena, ali
- zneska, ki predstavlja 1% obdavčljivih prihodkov davčnega obdobja.

(2) Za terjatve po tem členu se štejejo kratkoročne in dolgoročne poslovne terjatve, ki ne vključujejo aktivnih časovnih razmejitev.

(3) Odprava oslabitve iz prvega odstavka tega člena se upošteva na način, da se prihodki iz odprave oslabitve, ki ni bila priznana kot odhodek, izvzemajo iz davčne osnove.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se odhodki, nastali zaradi prevrednotenja oziroma preračuna terjatev, ki se po računovodskih standardih prevrednotujejo zaradi spremembe valutnega tečaja, priznajo kot odhodek v celoti.

(5) Odhodki zaradi prevrednotenja terjatev, ki po prvem odstavku tega člena niso priznani kot odhodki, se priznajo ob odpisu celote ali dela terjatev, ki niso bile poplačane oziroma poravnane, pod pogoji iz šestega odstavka tega člena.

(6) Odpis terjatev je priznan kot odhodek na podlagi pravnomočnega sklepa sodišča o zaključenem stečajnem postopku ali na podlagi pravnomočnega sklepa o potrditvi prisilne poravnave, v delu, v katerem terjatve niso bile poplačane oziroma niso bile poplačane v celoti. Odpis terjatev je priznan kot odhodek tudi na podlagi neuspešno zaključenega izvršilnega postopka sodišča ali brez sodnega postopka za poplačilo terjatev, če zavezanec dokaže, da bi stroški sodnega postopka presegli znesek poplačila terjatev, oziroma če dokaže, da so bila opravljena vsa dejanja, ki bi jih opravil s skrbnostjo dober gospodarstvenik, za dosego poplačila terjatev, oziroma da so nadaljnji pravni postopki ekonomsko neupravičeni.

(7) Če so odhodki iz prevrednotenja terjatev zaradi oslabitve davčno priznani na podlagi prvega odstavka tega člena, se davčna osnova ob odpisu terjatev poveča za davčno priznane odhodke iz prevrednotenja terjatev v preteklih davčnih obdobjih, če se odpis terjatev ne opravi pod pogoji iz šestega odstavka tega člena.

24. člen

(izvzem dividend in dohodkov, ki so podobni dividendam)

(1) Pri določanju davčne osnove zavezanca se prejete dividende oziroma drugi deleži iz dobička, vključno z dohodki, ki so podobni dividendam iz 74. člena tega zakona, razen skritih rezerv iz 74. člena tega zakona, ki niso bile predmet obdavčitve pri izplačevalcu, izvzamejo iz davčne osnove prejemnika, če je izplačevalec:

1. zavezanec za davek po tem zakonu; ali
2. za davčne namene rezident v državi članici EU v skladu s pravom te države in se v skladu z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, sklenjene z državo nečlanico EU, ne šteje kot rezident izven EU in je poleg tega zavezanec za enega od davkov, v zvezi s katerimi se uporablja skupen sistem obdavčenja, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU, in jih določi minister, pristojen za finance, kjer se za zavezanca ne šteje družba, ki je davka oproščena ali ima možnost izbire obdavčitve; ali
3. zavezanec za davek od dohodka oziroma dobička, primerljiv z davkom po tem zakonu, in ni rezident države, v primeru poslovne enote pa se ta ne nahaja v državi, v kateri je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5%, in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom tega zakona, pri tem pa ta alineja ne velja za izplačevalca, ki je rezident druge države članice EU po 2. točki tega odstavka tega člena.

(2) Določbe prvega odstavka tega člena se za prejemnika nerezidenta uporabljajo, če je njegova udeležba v kapitalu oziroma upravljanju osebe, ki deli dobiček, povezana z dejavnostmi oziroma posli, ki jih nerezident opravlja v poslovni enoti v Sloveniji oziroma preko poslovne enote v Sloveniji.

(3) Dohodki iz prvega odstavka tega člena se izvzamejo iz davčne osnove prejemnika, če so bili v tekočem ali v preteklih davčnih obdobjih, na njihovi podlagi v davčno osnovo vključeni prihodki.

(4) Prvi, drugi in tretji odstavek tega člena se ne uporabljajo v obsegu, v katerem so dohodki iz tega člena pri izplačevalcu odhodek oziroma zmanjšujejo davčno osnovo.

(5) Način izvajanja tega člena ureja zakon, ki ureja davčni postopek.

(6) Ugodnosti iz tega člena se ne priznajo, če gre pri zavezancih za okoliščine po 74. členu Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B in 90/14), oziroma če gre za shemo ali niz shem, pri katerih je bil glavni ali eden od glavnih namenov pridobitev davčne ugodnosti, pri tem pa se nepriznanje ugodnosti lahko nanaša le na en korak ali del v shemi.

25. člen

(izvzem dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev)

(1) Pri določanju davčne osnove zavezanca rezidenta in nerezidenta, ki opravlja dejavnost oziroma posle v poslovni enoti ali preko poslovne enote v Sloveniji, ki ustvari dobiček iz odsvojitve lastniških deležev v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, se 50% tega

dobička izvzame iz davčne osnove zavezanca, če je bil zavezanec, ki ustvari dobiček, udeležen v kapitalu oziroma pri upravljanju druge osebe tako, da je imetnik poslovnega deleža, delnic ali glasovalnih pravic v višini najmanj 8% in znaša čas trajanja te udeležbe v kapitalu oziroma upravljanju gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja najmanj 6 mesecev in je v tem obdobju nepretrgoma za poln delovni čas zaposloval vsaj eno osebo.

(2) Izguba iz odsvojitve lastniških deležev iz prvega odstavka tega člena se ne prizna v višini 50%.

(3) Določbe prvega odstavka tega člena se ne uporabljajo za dobičke iz naložb v lastniške deleže v gospodarske družbe, zadruga in druge oblike organiziranja, ki imajo sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства v državah, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5% in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom tega zakona, pri tem pa to niso države članice EU.

(4) V primeru likvidacije oziroma prenehanja zavezanca ali poslovne enote nerezidenta v Sloveniji v obdobju 10 let po ustanovitvi, se v davčnem obračunu ob prenehanju davčna osnova poveča za izvzeti del dobička po prvem odstavku tega člena za zadnjih pet davčnih obdobj.

(5) Kot likvidacija oziroma prenehanje zavezanca in poslovne enote nerezidenta v Sloveniji se ne šteje transakcija po določbah VII. poglavja tega zakona.

(6) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se pri določanju davčne osnove zavezanca rezidenta in nerezidenta, ki opravlja dejavnost oziroma posle v poslovni enoti ali preko poslovne enote v Sloveniji, ki ustvari dobiček iz odsvojitve lastniških deležev, pridobljenih na podlagi naložb tveganega kapitala (naložb v obliki povečanja osnovnega kapitala družbe z vložitve zavezanca ali ustanovitve gospodarske družbe) v družbi tveganega kapitala, ki je ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja družbe tveganega kapitala, celoten takšen dobiček izvzame iz davčne osnove zavezanca, če je imela ta družba tveganega kapitala status družbe tveganega kapitala celotno davčno obdobje in če je imela ta družba status družbe tveganega kapitala skozi celotno obdobje imetništva takega deleža zavezanca. Izguba iz odsvojitve lastniških deležev iz tega odstavka se ne prizna. Ta odstavek se do dne ustrezne odobritve nove sheme državne pomoči za tvegan kapital uporablja za zavezanca, ki je vstopil v shemo državne pomoči za tvegan kapital, do prenehanja te sheme za tega zavezanca oziroma do prenehanja zavezanca ali družbe tveganega kapitala.

(7) Pri določanju davčne osnove zavezanca rezidenta in nerezidenta, ki opravlja dejavnost oziroma posle v poslovni enoti ali preko poslovne enote v Sloveniji, ki ustvari dobiček z odsvojitvijo lastniških deležev oziroma delnic v bankah, v zameno za izdajo ali prenos lastnih lastniških deležev ali delnic druge družbe (v nadaljnjem besedilu: zamenjava), se dobiček ali izguba iz te zamenjave izvzame iz davčne osnove zavezanca. Če zavezanec prejme plačilo v denarju, se sorazmerni del dobička ali izgube, ki ustreza plačilu v denarju vključi v davčno osnovo.

(8) Zavezanec iz prejšnjega odstavka je dolžan ovrednotiti v zameno prejete lastniške deleže ali delnice po davčni vrednosti, ki so jo imeli v zamenjavi odsvojeni lastniški deleži ali delnice v času zamenjave.

30. člen (nepriznani odhodki)

(1) Davčno nepriznani odhodki so:

1. dohodki, ki so podobni dividendam, vključno s prikritim izplačilom dobička;
2. odhodki za pokrivanje izgub iz preteklih let;
3. stroški, ki se nanašajo na privatno življenje, primeroma za zabavo, oddih, šport in rekreacijo, vključno s pripadajočim davkom na dodano vrednost;
4. stroški prisilne izterjave davkov ali drugih dajatev;
5. kazni, ki jih izreče pristojni organ;
6. davki, ki jih je plačal družbenik kot fizična oseba;

7. davek na dodano vrednost, ki ga zavezanec v skladu z zakonom, ki ureja davek na dodano vrednost, ni uveljavil kot odbitek vstopnega davka, čeprav je imel to pravico po zakonu, ki ureja davek na dodano vrednost;
8. obresti:
 - a) od nepravočasno plačanih davkov ali drugih dajatev;
 - b) od posojil, prejetih od oseb, ki imajo sedež, kraj dejanskega delovanja posloводства ali prebivališče v državah, razen držav članic EU, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5% in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom tega zakona;
9. donacije;
10. podkupnine in druge oblike premoženjskih koristi, dane fizičnim ali pravnim osebam zato, da nastane oziroma ne nastane določen dogodek, ki drugače ne bi, primeroma, da se hitreje ali ugodneje opravi ali se opusti določeno dejanje.

(2) Stroški iz 3. točke prvega odstavka tega člena so:

1. stroški, ki se nanašajo na privatno življenje lastnikov oziroma povezanih oseb iz 16. in 17. člena tega zakona, vključno s stroški sredstev v lasti ali najemu zavezanca, ki se nanašajo na privatno življenje teh oseb;
2. stroški, ki se nanašajo na privatno življenje drugih oseb, vključno s stroški sredstev v lasti ali najemu zavezanca, ki se nanašajo na privatno življenje teh oseb, razen stroškov za zagotavljanje bonitet in drugih izplačil v zvezi z zaposlitvijo, če so obdavčena po zakonu, ki ureja dohodnino.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se stroški iz 3. točke prvega odstavka tega člena priznajo, če gre za odplačno uporabo, vendar največ do višine plačila oziroma povračila. Stroški sredstev v lasti ali najemu zavezanca, ki se nanašajo na privatno življenje, nastali v času uporabe teh sredstev za privatno rabo, se ne priznajo sorazmerno takšni rabi.

31. člen (delno priznani odhodki)

(1) Kot odhodki se priznajo v višini 50%:

1. stroški reprezentance;
2. stroški nadzornega sveta oziroma drugega organa, ki opravlja zgolj funkcijo nadzora.

(2) Za stroške reprezentance se štejejo stroški za pogostitev, zabavo ter darila (z logotipom ali brez) ob poslovnih stikih zavezanca s poslovnimi partnerji.

33. člen (amortizacija)

(1) Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin (v nadaljevanju: amortizacija) se kot odhodek prizna v obračunanem znesku z uporabo metode enakomerne časovnega amortiziranja ter najvišjih amortizacijskih stopenj iz petega odstavka tega člena.

(2) Če obračunana amortizacija preseže znesek, ki bi bil obračunan v skladu s prvim odstavkom tega člena, se presežni znesek amortizacije kot odhodek prizna v naslednjih davčnih obdobjih, tako da se za davčne namene amortizacija na način iz prejšnjega odstavka tega člena obračunava do dokončnega amortiziranja oziroma do odtujitve oziroma odprave evidentiranja opredmetenega osnovnega sredstva, neopredmetenega sredstva in naložbene nepremičnine. Pri odtujitvi oziroma odpravi evidentiranja opredmetenega osnovnega sredstva, neopredmetenega sredstva in naložbene nepremičnine se prihodki in odhodki za davčne namene izračunavajo ob upoštevanju davčnih vrednosti teh sredstev. Davčna vrednost posameznega sredstva je znesek, ki se prisodi temu sredstvu pri obračunu davka oziroma na podlagi katerega se izračunavajo prihodki, odhodki, dobički in izgube pri obračunu davka.

(3) Amortizacija se obračunava posamično.

(4) Sredstva, ki se amortizirajo, ter začetek obračunavanja amortizacije določajo predpisi in računovodski standardi.

- (5) Najvišja letna amortizacijska stopnja po določbah prvega odstavka tega člena znaša za:
1. gradbene objekte, vključno z naložbenimi nepremičninami, 3%;
 2. dele gradbenih objektov, vključno z deli naložbenih nepremičnin, 6%;
 3. opremo, vozila in mehanizacijo 20%;
 4. dele opreme in opremo za raziskovalne dejavnosti 33,3%;
 5. računalniško, strojno in programsko, opremo 50%;
 6. večletne nasade 10%;
 7. osnovno čredo 20%;
 8. druga vlaganja 10%.

(6) Ne glede na določbe prvega do petega odstavka tega člena, se lahko pri opredmetenem osnovnem sredstvu, katerega doba uporabnosti je daljša od enega leta in katerega posamična nabavna vrednost ne presega vrednosti 500 eurov, kot odhodek ob prenosu v uporabo prizna odpis celotne nabavne vrednosti.

(7) Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev, vključno z odhodki iz njihove odtujitve, ki je obračunana od dela nabavne vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva na podlagi ocene stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve mesta, za katere so oblikovane rezervacije, ter poraba in odprava tako oblikovanih rezervacij se obravnava pod pogoji iz 20. člena tega zakona.

(8) Ne glede na določbe prvega do petega odstavka tega člena se amortizacija dobrega imena ne prizna kot odhodek.

(9) Ne glede na določbe petega odstavka tega člena se za sredstvo iz prvega odstavka tega člena, vzeto v poslovni najem, uporabi najvišja letna amortizacijska stopnja, ki ustreza dejanski amortizacijski dobi tega sredstva.

55.b člen (olajšava za zaposlovanje)

(1) Zavezanec, ki na novo zaposli osebo, mlajšo od 26 let, ali osebo, starejšo od 55 let, ki je bila pred zaposlitvijo vsaj 6 mesecev prijavljena v evidenci brezposelnih oseb pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje in v obdobju zadnjih 24 mesecev ni bila zaposlena pri tem zavezancu ali njegovi povezani osebi, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 45% plače te osebe, vendar največ v višini davčne osnove.

(2) Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo po prvem odstavku tega člena, če zaposli osebe iz prvega odstavka tega člena za nedoločen čas na podlagi pogodbe o zaposlitvi v skladu s predpisi o delovnih razmerjih. Olajšava se lahko uveljavlja za prvih 24 mesecev zaposlitve teh oseb v davčnem letu zaposlitve in naslednjih davčnih letih do poteka 24 mesecev.

(3) Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo v skladu s tem členom le, če poveča skupno število zaposlenih delavcev v davčnem obdobju, v katerem na novo zaposli delavca, za katerega uveljavlja olajšavo, pri čemer se kot povečanje števila zaposlenih delavcev šteje, če je število zaposlenih delavcev na zadnji dan davčnega obdobja višje, kot je povprečje 12 mesecev v tem davčnem obdobju ali manj mesecih, če je bilo to obdobje krajše. Pri ugotavljanju povečanja števila zaposlenih delavcev se zaposleni za delovni čas, krajši od polnega časa, upoštevajo sorazmerno, pri čemer se zaposleni za določen čas ne upoštevajo.

(4) Olajšava po tem členu se pri obdavčitvi pri prenosu premoženja, obdavčitvi pri zamenjavi kapitalskih deležev in obdavčitvi pri združitvah in delitvah po 38. do 54. členu tega zakona lahko prenese na prevzemno družbo pod pogoji, kot bi veljali, če do prenosa premoženja, zamenjave kapitalskih deležev, združitve in delitve ne bi prišlo.

(5) Olajšava po tem členu se izključuje z olajšavo za zaposlovanje invalidov po tem zakonu, z olajšavami za zaposlovanje po Zakonu o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015

(Uradni list RS, št. 87/09) in po Zakonu o ekonomskih conah (Uradni list RS, št. 37/07 – uradno prečiščeno besedilo in 19/10).

57. člen

(olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju)

Zavezanec, ki sprejme vajenca, dijaka ali študenta po učni pogodbi za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini plačila tej osebi, vendar največ v višini 20% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji za vsak mesec izvajanja praktičnega dela posamezne osebe v strokovnem izobraževanju.

59. člen

(olajšava za donacije)

(1) Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju in v naravi za humanitarne, invalidske, socialno varstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojnoizobraževalne, zdravstvene, športne, kulturne, ekološke, religiozne in splošno koristne namene, in sicer le za takšna izplačila rezidentom Slovenije in rezidentom države članice EU, ki ni Slovenija, razen poslovnim enotam rezidentov države članice EU, ki se nahaja izven države članice EU, ki (če) so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, kot nepridobitnih dejavnosti, do zneska, ki ustreza 0,3% obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca, vendar največ do višine davčne osnove davčnega obdobja.

(2) Zavezanec lahko uveljavlja, poleg zmanjšanja davčne osnove po prvem odstavku tega člena, dodatno zmanjšanje davčne osnove do zneska, ki ustreza 0,2% obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca, za znesek izplačil v denarju in v naravi za kulturne namene in za takšna izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenemu za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki delujejo v javnem interesu za te namene, in sicer le za takšna izplačila rezidentom Slovenije in rezidentom države članice EU, ki ni Slovenija, razen poslovnim enotam rezidentov države članice EU, ki se nahaja izven države članice EU, ki (če) so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, kot nepridobitnih dejavnosti, vendar največ do višine davčne osnove davčnega obdobja.

(3) (črtan)

(4) Za znesek, ki ustreza 0,3% obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca iz prvega odstavka tega člena, in za znesek, ki ustreza 0,2% obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca iz drugega odstavka tega člena, se šteje znesek vseh izplačil v celotnem davčnem obdobju.

(5) Zavezanec lahko za znesek, ki presega znesek zmanjšanja davčne osnove po tem členu za namene in izplačila po drugem odstavku tega člena, zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih treh davčnih obdobjih skupaj z zmanjšanjem davčne osnove za te namene za tekoče davčno obdobje, vendar skupaj ne več, kot je določeno v prvem in drugem odstavku tega člena, in največ v višini davčne osnove.

(6) Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo za donacije v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena tudi, če gre za izplačila v države članice Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljnjem besedilu: EGP), ki hkrati niso države članice EU.

(7) Ne glede na prvi, drugi in šesti odstavek tega člena davčnih olajšav ni mogoče uveljavljati za izplačila v države, s katerimi ni zagotovljena izmenjava informacij, ki bi omogočala spremljanje teh izplačil. Sklep o določitvi seznama držav objavi minister, pristojen za finance, v Uradnem listu Republike Slovenije.

67.i člen

(obravnava dohodka nadzorovane tuje družbe)

(1) V davčno osnovo zavezanca se vključi nerazdeljeni dohodek nadzorovane tuje družbe, ki izhaja iz naslednjih dohodkov:

1. obresti ali drugega dohodka iz finančnih sredstev,
2. premoženjskih pravic ali drugega dohodka, ki izhaja iz intelektualne lastnine,
3. dividend in dohodka od odsvojitve deležev,
4. dohodka od finančnega zakupa,
5. dohodka od zavarovalniških, bančnih in drugih finančnih dejavnosti, ter
6. dohodka od izdajanja računov osebam, ki imajo dohodek od prodaje in storitev na podlagi blaga in storitev, kupljenih od povezanih oseb ali prodanih povezanim osebam, in nimajo dodane vrednosti ali imajo le majhno dodano vrednost.

(2) Prvi odstavek tega člena se ne uporabi, če iz dejstev in okoliščin izhaja, da nadzorovana tuja družba opravlja gospodarsko dejavnost, za katero ima na voljo osebje, opremo, sredstva in prostore.

(3) Prvi odstavek tega člena se ne uporabi, če ena tretjina ali manj dohodka, ki ga prejme nadzorovana tuja družba, spada med dohodke iz prvega odstavka tega člena.

67.I člen
(hibridna neskladja)

(1) Hibridno neskladje nastane v situacijah, ki vključujejo zavezanca ali osebe iz petega odstavka 67.m člena tega zakona, pri katerih pride do dvojnega odbitka ali odbitka brez vključitve.

(2) Hibridna oseba pomeni zavezanca, drugo osebo ali ureditev, ki se obravnava kot obdavčljiva oseba v skladu z zakonodajo Slovenije in katere dohodek ali odhodek se obravnava kot dohodek ali odhodek ene ali več drugih oseb ali posameznikov v skladu z zakonodajo druge države, ali osebo ali ureditev, ki se obravnava kot obdavčljiva oseba v skladu z zakonodajo druge države in katere dohodek ali odhodek se obravnava kot dohodek ali odhodek ene ali več drugih oseb ali posameznikov v skladu z zakonodajo Slovenije.

(3) Odbitek zavezanca pomeni znesek, ki je davčno priznan odhodek in zmanjšuje davčno osnovo po tem zakonu.

(4) Dvojni odbitek iz prvega odstavka tega člena pomeni odbitek istega plačila, odhodkov ali izgub od obdavčljivega dohodka v državi vira plačila, nastanka stroškov ali izgub (državi plačnika) in v drugi državi (državi vlagatelja). Pri plačilu hibridne osebe ali plačilu poslovne enote je država plačnika tista, v kateri ima hibridna oseba ali poslovna enota sedež, kraj dejanskega delovanja posloводства oziroma se v njej nahaja.

(5) Odbitek brez vključitve iz prvega odstavka tega člena:

1. pomeni odbitek plačila ali domnevnega plačila od obdavčljivega dohodka med sedežem ali krajem dejanskega delovanja posloводства in poslovno enoto ali med dvema ali več poslovnimi enotami v katerikoli državi, v kateri se to plačilo ali domnevno plačilo obravnava kot izvedeno (država plačnika) brez ustrezne vključitve tega plačila ali domnevnega plačila v obdavčljivi dohodek za davčne namene v državi prejemnika plačila. Država prejemnika plačila je katerakoli država, v kateri se to plačilo ali predvideno plačilo prejme ali se obravnava kot prejeto v skladu z zakonodajo katerekoli druge države. Plačilo na podlagi finančnega instrumenta se ne obravnava kot vključeno, če to plačilo izpolnjuje pogoje za kakršnokoli davčno ugodnost zgolj zaradi opredelitve tega plačila v skladu z zakonodajo države prejemnika plačila;
in
2. nastane zaradi:
 - plačila na podlagi finančnega instrumenta, ki ni vključeno v dohodek v razumnem času in je neskladje mogoče pripisati različnim opredelitvam instrumenta ali plačila, izvedenega v skladu z njim. Plačilo na podlagi finančnega instrumenta se šteje kot vključeno v dohodek v razumnem času, kadar država prejemnika plačila to plačilo vključi v obdavčitev v davčnem obdobju, ki se začne v 12 mesecih po koncu davčnega obdobja plačnika, ali kadar je razumno pričakovati, da

- bo država prejemnika plačila to plačilo vključila v obdavčitev v prihodnjem davčnem obdobju, pri čemer so pogoji plačila takšni, kot bi se pričakovalo, da bi se o njih dogovorile nepovezane osebe;
- plačila hibridni osebi in je to neskladje posledica različne razporeditve plačil, izplačanih hibridni osebi v skladu z zakonodajo države, kjer ima hibridna oseba sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства ali je registrirana, in države posameznika, udeleženega v tej hibridni osebi;
 - plačila osebi z eno ali več poslovnimi enotami in je to neskladje posledica različne razporeditve plačil med sedežem ali krajem dejanskega delovanja posloводства in poslovno enoto ali med dvema ali več poslovnimi enotami iste osebe v skladu z zakonodajo držav, kjer oseba deluje;
 - plačila neupoštevani poslovni enoti, ki v državi, kjer ima poslovna enota sedež oziroma se v njej nahaja, nima statusa poslovne enote, v državi sedeža ali kraja dejanskega delovanja posloводства pa ima status poslovne enote;
 - plačila hibridne osebe, kadar se to plačilo ne upošteva v skladu z zakonodajo države prejemnika plačila;
 - domnevnega plačila med sedežem ali krajem dejanskega delovanja posloводства in poslovno enoto ali med dvema ali več poslovnimi enotami, kadar se to domnevno plačilo ne upošteva v skladu z zakonodajo države prejemnika plačila.

(6) Plačilo, ki ustreza osnovnemu donosu prenesenega finančnega instrumenta, ne povzroči hibridnega neskladja iz prve alineje 2. točke petega odstavka tega člena, kadar posameznik ali oseba, ki se ukvarja z rednim nakupovanjem in prodajo finančnih instrumentov na svoje stroške z namenom ustvarjanja dobička (v nadaljnjem besedilu: finančni trgovec), izvede plačilo na podlagi tržnega hibridnega prenosa, če država plačnika od finančnega trgovca zahteva, da vključi v prihodke vse prejete zneske v zvezi s prenesenim finančnim instrumentom. Hibridni prenos pomeni katerokoli ureditev za prenos finančnega instrumenta, katerega osnovni donos se za davčne namene obravnava, kot da je pridobljen pri več udeležencih v tej ureditvi hkrati, tržni hibridni prenos pa pomeni vsak hibridni prenos, ki ga finančni trgovec sklene med rednim poslovanjem in ne v okviru strukturirane ureditve. Strukturirana ureditev pomeni ureditev, ki vključuje hibridno neskladje, katerega cena je vključena v pogoje ureditve, ali ureditev, ki je bila zasnovana tako, da privede do hibridnega neskladja, razen če za zavezanca ali povezano osebo ni bilo mogoče razumno pričakovati, da je seznanjena s hibridnim neskladjem, in ni pridobila davčne ugodnosti zaradi hibridnega neskladja.

(7) Hibridno neskladje iz četrtega odstavka ter pete in šeste alineje 2. točke petega odstavka tega člena nastane le, če je v državi plačnika odbitek mogoče pobotati z zneskom, ki ni vključen v davčno osnovo tudi v državi prejemnika plačila.

(8) Neskladje se obravnava kot hibridno neskladje le, če se pojavi med povezanimi osebami, med zavezancem in povezano osebo, med sedežem ali krajem dejanskega delovanja posloводства in poslovno enoto, med dvema ali več poslovnimi enotami iste osebe, v strukturirani ureditvi ali med udeleženci pri hibridnem prenosu finančnega instrumenta, ki povzroči večkratno uveljavljanje davka, plačanega na viru.

70. člen (davčni odtegljaj)

(1) Davek se izračuna, odtegne in plača po stopnji 15% od dohodkov rezidentov in nerezidentov – razen dividend in dohodkov podobnih dividendam, izplačanih preko poslovne enote nerezidenta, ki se nahaja v Sloveniji – ki imajo vir v Sloveniji, in sicer od:

1. plačil dividend, pri tem se za dividendo štejejo:
 - a) dividenda, ki je dobiček ali presežek prihodkov nad odhodki, ki se izplača družbenikom ali članom v zvezi z udeležbo v dobičku izplačevalca;
 - b) dohodki, podobni dividendam iz 74. člena tega zakona;
2. plačil za obresti, razen obresti:
 - a) od kreditov, ki jih najema, in vrednostnih papirjev, ki jih izdaja Slovenija;
 - b) iz najetih kreditov in izdanih dolžniških vrednostnih papirjev s strani pooblaščenice institucije v skladu z zakonom, ki ureja zavarovanje in financiranje mednarodnih gospodarskih poslov, za katera po navedenem zakonu daje poroštvo Slovenija;
 - c) ki jih plačujejo banke, razen od obresti, ki so plačane osebami, ki imajo sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства ali prebivališče v državah, razen držav članic EU, v katerih

je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5% in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom tega zakona;

- č) ki jih plača Slovenija posojilojemalcu državnih dolžniških vrednostnih papirjev na sredstva, ki jih ta posojilojemalec zagotovi kot pokritje v poslu posojanja lastnih dolžniških vrednostnih papirjev, ki se opravi v skladu s 83. členom Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo);

Za namene tega člena vključujejo obresti dohodek iz vseh vrst terjatev ne glede na to, ali so zavarovane s hipoteko, obresti od vseh dolžniških vrednostnih papirjev in drugih dolžniških finančnih instrumentov, vključno s premijami in nagradami, ki pripadajo takim vrednostnim papirjem in finančnim instrumentom, razen zamudnih obresti.

3. plačil za uporabo ali pravico do uporabe avtorskih pravic, patentov, zaščitnih znakov in drugih premoženjskih pravic in drugih podobnih dohodkov;
Za namene tega člena vključujejo plačila uporabe premoženjskih pravic plačila vsake vrste, prejeta za uporabo ali pravico do uporabe kakršnihkoli avtorskih pravic za literarno, umetniško ali znanstveno delo, vključno s kinematografskimi filmi in programsko opremo, kateregakoli patenta, blagovne znamke, vzorca ali modela, načrta, tajne formule ali postopka ali za informacije o industrijskih, komercialnih ali znanstvenih izkušnjah;
4. plačil za zakup nepremičnin, ki se nahajajo v Sloveniji;
5. plačil za storitve nastopajočih izvajalcev ali športnikov, če ta plačila pripadajo drugi osebi;
6. plačil za storitve svetovanja, trženja, raziskav tržišča, kadrovanja, administriranja, informacijske storitve ter pravne storitve, če so plačila opravljena osebam, ki imajo sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства v državah, razen držav članic EU, v katerih je splošna oziroma povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5% in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom tega zakona.

(2) Davek se ne izračuna, odtegne in plača od dohodkov iz prvega odstavka tega člena, plačanih:

1. Sloveniji ali samoupravni lokalni skupnosti v Sloveniji;
2. Banki Slovenije;
3. zavezancu rezidentu, ki izplačevalcu sporoči svojo davčno številko;
4. zavezancu nerezidentu, ki je zavezan za davek od dohodkov, ki jih dosega z dejavnostjo oziroma posli v poslovni enoti ali preko poslovne enote v Sloveniji, in izplačevalcu sporoči svojo davčno številko, če gre za dohodke, plačane tej poslovni enoti.

(3) Davek se ne izračuna, odtegne in plača od dohodkov iz 1. točke prvega odstavka tega člena, plačanih nerezidentu, rezidentu v državi članici EU oziroma EGP, ki ni Slovenija, zavezancu za davek od dohodkov v državi rezidentstva, če ne gre za dohodke, plačane poslovni enoti tega nerezidenta v Sloveniji, in če nerezident davka po prvem odstavku tega člena ne more uveljavljati v državi rezidentstva, ker primeroma uveljavlja ukrep izvzema dividend iz davčne osnove in transakcija ne pomeni izogibanja davkom.

(4) Znesek davka, ki je bil po prvem odstavku tega člena izračunan, odtegnjen in plačan, se lahko na zahtevo, naslovljeno na davčni organ, delno ali v celoti vrne, če ga nerezident delno ali v celoti ni mogel uveljavljati in je do nezmožnosti uveljavljanja tega davka prišlo po izračunu, odtegnitvi in plačilu davka.

(5) Davek se ne izračuna, odtegne in plača od dohodkov iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena, plačanih nerezidentom-pokojninskim skladom, investicijskim skladom in zavarovalnicam, ki lahko izvajajo pokojninski načrt, pod pogoji iz tretjega odstavka 61. člena tega zakona, ki so rezidenti države članice EU oziroma EGP, ki ni Slovenija, če ne gre za dohodke, plačane poslovni enoti tega nerezidenta v Sloveniji, in če nerezident davka po prvem odstavku tega člena ne more uveljavljati v državi rezidentstva. Kot nezmožnost uveljavljanja davka se pri zavezancih po tem odstavku šteje tudi oprostitev od obdavčenja ali obdavčitev dohodkov teh zavezancev v državi rezidentstva po stopnji 0%.

(6) Določba četrtega odstavka tega člena se uporablja tudi za primere iz petega odstavka tega člena.

(7) Ne glede na določbe tretjega in petega odstavka tega člena se davek izračuna, odtegne in plača oziroma ni mogoče uveljavljati vračila iz četrtega in šestega odstavka tega člena za plačila v države, s katerimi ni zagotovljena izmenjava informacij, ki bi omogočila spremljanje obdavčitve ali

neobdavčitve dohodka. Sklep o določitvi seznama držav objavi minister, pristojen za finance, v Uradnem listu Republike Slovenije.

(8) Če Slovenija, samoupravne lokalne skupnosti in Banka Slovenije izplačujejo ali so jim bili zaračunani dohodki iz prvega odstavka tega člena, se štejejo za rezidente.